

Dziś 12 stron

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELĄDZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Sidła nastawione na Węgry

Państwa osi chcą je wciągnąć do „stalowego sojuszu“

PARYŻ, 12. 8. W związku ze spotkaniem min. Ciano z min. Ribbentropem i Hitlerem koła polityczne francuskie oraz prasą asnują domysły co do dalszych zamiarów Rzeszy. Plan niemiecki, który Ribbentrop przedstawił ministrowi Ciano, ma polegać — według relacji dziennika „Excelsior“ — na pewnej serii akcji. Przede wszystkim chodziłoby o przyłączenie Węgier do „stalowego sojuszu“. Decydować na Węgrzech miałyby Włochy. Potem przyszła by kolej na Gdańsk, a następnie dopiero na rewindykację włoską. W końcu osi przedsięwzięłaby barwną serię akcji dyplomatycznej w Jugosławii.

Specjalny korespondent dziennika „Jour de Paris“ podaje z Berlina że, pewne komentarze prasy nazistowskiej wskazują, iż w Salzburgu będzie mowa o rewizji wszystkich traktatów pokojowych, co pozwala przypuszczać, że obaj ministrowie zainteresują się Węgrami i ich aspiracjami terytorialnymi. Niemcy i Włochy zachęcają Węgry do wysunięcia rewindykacji, pragnąc w ten sposób uznać współudział tego państwa w ich własnej polityce ekspansji. Niezłomne stanowisko Polski może sprawić, że Niemcy przed atakiem na Gdańsk będą się starały zdobyć sukces na punkcie mniej opornym. Takim mniej opornym

punktem są w obecnych okolicznościach Węgry.

CI SAMI, CO W ZESZŁYM ROKU W WIEDNIU.

Iza tym w paryskich kołach politycznych zwracają uwagę na fakt, że w Berchtesgaden znaleźli się ci sami ludzie, którzy przeprowadzili w zeszłym roku w Wiedniu modyfikację granic węgierskich. Czy więc chodziłoby o nową rektyfikację nowych granic węgierskich. Włochy od dawna uważają się za protektora Węgier i również od dawna zwracają uwagę Rzeszy aby nie pobierała żadnych decyzji na tym odcinku bez uprzedniego naradzenia się ze swym sojusznikiem, natomiast kiedy chodziło o Austrię i Czechosłowację, Hitler działał sam, stawiając swego towarzysza wobec faktów dokonanych.

Obecne rozmowy w Salzburgu i w Berchtesgaden były poprzedzone przez wizytę min. Csaky u Ribbentropa. O wizycie tej nie wydano żadnego komunikatu i węgierskie koła polityczne oświadczyły że nie ma

w tym nic niezwykłego iż min. Csaky był na urlopie w Niemczech, spotkał swego koleżkę niemieckiego. Tymczasem, jak się dowiadujemy min. Csaky powrócił nagle do Budapesztu przerywając urlop.

Groźne memento dla Węgier

Wydać się, że sprawa wejścia przedstawicieli hitlerowców do rządu węgierskiego będzie znowu postawiona. Gdyby to zostało zrealizowane, sytuacja przypominałaby wejście na rodowych socjalistów do rządu wiedeńskiego przed Anshlussem. Omór rządu węgierskiego, szczerze przywiązaniego do niepodległości swego kraju, mógłby być przewyższony jedynie

w takim wypadku, gdyby Węgry w zamian za swą orientację polityczną znalazły poparcie państw osi w swych żądaniach rewizjonistycznych. W ten sposób hasło Mussoliniego „sprawie dliwosć dla Węgier“ byłoby zrealizowane, a zamiary niemieckie kontrolowania Węgier byłyby również spełnione.

Mussolini nie dowierza Hitlerowi

Naprzód Tunis potem Gdańsk

-- wola tak Mussolini

Konferencja Ribbentrop — Ciano w Salzburgu nabiera specjalnego znaczenia w oświetleniu „Oeuvre“, gdzie p. Tabouis pisze, że „Mussolini go to jest zgodzić się na ewentualną a nekację Gdańska przez Rzeszę, pod warunkiem jednak, że „Hitler zagwarantuje Polsce nietykalność Pomorza

i pozostałych granic“. Mussolini liczy na to, że na tego rodzaju sankcję dałby się złapać może premier Chamberlain. W każdym razie Mussolini żąda, aby przed wszczęciem kampanii po morskiej Hitler zaręczył że poprze jego rozszerzenia wobec Francji. Duce miał się wyrazić krótko. „Naprzód Tu

nis, a potem Gdańsk“.

We francuskich kołach politycznych śledzą z dużym zainteresowaniem rozwój sytuacji w Hiszpanii. General Franco utworzył nowy rząd w którym pozostają zaledwie dwaj członkowie poprzedniego gabinetu, mianowicie jego szwagier Suner i inny krewniak. Tekę ministra spraw zagranicznych objął płk. Beyereder, który jest Abatezkiem i całą swoją karierę wojskową odbył w Afryce.

Od murarza do malarza,
Od lotnika do górnika,
Wszystkim smaczne piwa TYSKIE
Podzi pić hurtownia Styka.

Flota brytyjska bronić będzie

Bałtyku

MOSKWA, 12. 8. Dzisiaj przed południem odbyło się pierwsze spotkanie delegatów wojskowych Anglii i Francji z delegatami sowieckimi.

Właściwie narady sztabowców rozpoczęły się w poniedziałek i przerwa

ne będą objazdami centrów wojskowych i przemysłowych.

Pierwszym punktem narad będzie opracowanie planu współpracy flot angielskiej i sowieckiej na Bałtyku i na

Morzu Czarnym. W myśl tego planu flota sowiecka podejmie się całkowitej obrony Morza Czarnego, zwalniając jednostki floty brytyjskiej do operacji na Bałtyku i innych wodach.

Polski nie można nastraszyć

tak twierdzą Litwini

KOWNO, 12. 8. F.A.T. „Lietuvos Aidas“ omawiając w artykule wstępnym zagadnienie Gdańska, jako sprawę powszechnego pokoju, pisze:

„Wiadomości z Polski wykazują, że Polacy są przygotowani na wszystko i że z tego powodu nie można ich nastraszyć“.

O nastrojach panujących w Polsce bardziej najlepiej świadczy mowa Marszałka Śmigłego - Rydza w Krakowie. Mowa ta nie może pozostawić żadnych wątpliwości co do decyzji Polski bronięcia swych praw w Gdańsku. Taka decyzja jest bodaj że najlepszą gwarancją uniknięcia wojny.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

sherób wenerycznych i skórnych „POMOC“
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11—1 i 5—8 pp., w święta 11—1
Tel. 61-609

LEKARZ - DENTYSTA

Anna Luftspringerowa

powróciła

Przyjmuje 10—13, 17—19.

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 31.

150 DOMÓW ZNISZCZYŁA W KOLUMBII TRĄBA POWIETRZNA

Miasteczko Villeta i okolice w okolicy Cundinamarca w Kolumbii nawiedził huragan połączony z trąbami powietrznymi. Kościół, 150 domów i wszelkie środki komunikacyjne uległy zniszczeniu.

Nierealne propozycje hr. Ciano

GDANSK WOLNYM MIASTEM POD PROTEKTORATEM Rzeszy niemieckiej

RZYM, 12.8. Spotkanie ministra Ciano z ministrem Ribbentropem, komentowane jest w niektórych kołach jako próba uprzedzenia akcji brytyjskiej. Gdyby Wielkiej Brytanii udało się w szybkim tempie zawrzeć formalny sojusz w Polskę oraz doprowadzić do pomyślnego wyniku rozmowy wojenne w Moskwie, to państwa osi stałyby w obliczu alternatywy: albo natychmiast wyrzec się wszelkich zamiarów agresywnych, albo narazić się na wojnę, która się skończy ich zdecydowaną klęską.

Aby temu przeciwdziałać, hr. Ciano zawiązał Ribbentropowi projekt planu, składającego się z czterech punktów:

- 1) Czechy i Morawy będą mieć ustrój dominialny i będą zależne od Niemiec tylko w niektórych zasadniczych dziedzinach;
- 2) Gdańsk pozostanie Wolnym Miastem, zdemilitaryzowanym, jednakże

pod protektorem Niemiec;

- 3) Niemcy otrzymają kolonie w Afryce, a Włochy Dżibuti.

- 4) Tunis zostanie oddany pod wspólny protektorat włosko-francuski, a Włochy zdemilitaryzują Libię.

Hitler jednakże nie ma wielkiej ochoty zgodzić się na ten plan, a jednocześnie należy przypuszczać, że państwa zachodnie oraz Polska w ogóle odrzuca myśl rokowań na tej podstawie.

Więcej niż połowa linii Zygfryda nie nadaje się do obrony

BERLIN, 12.8. Rząd niemiecki chwycił się wszelkich środków, aby usunąć wrażenia, jakie wywarł w Rzeszy fakt powtórnego zatopienia przez wody Renu „niezdobytej” linii Zygfryda i bardzo poważnych szkód na granicy nadreńskiej.

Dzienniki drukują nieskończoną ilość artykułów, zachwycających się linią Zygfryda i próbując wykazać, że linia Maginota w żadnym wypadku nie może się z nią równać.

W niezwykle szybkim tempie wykonał film, reklamujący linię Zygfryda, 10 sierpnia film ten był wyświetlany we wszystkich kinach Rzeszy.

Dzienniki wzywają ludność, szczególnie zaś młodzież, do oglądania filmu, wychwalając jego stronę artystyczną i wychowawczą.

Zagraniczni obserwatorzy w Berlinie w związku z tym hałasem propagandowym dokoła linii Zygfryda utrzymują stanowczo, że szkody, wyrządzone na tej linii przez dwukrotny wylew Renu, są ogromne i tylko niektóre fortyfikacje, na wyższych miejscach, można dzisiaj uważać za

nadające się do obrony. Cała zaś reszta, przynajmniej w 60 procentach wymaga całkowitej przebudowy od podstaw.

W telegraficznym skrócie

100 MILJ. DOL. NA NOWE SAMOLOTY W AMERYCE.

Jak słychać ministerstwo wojny udzieliło fabrykom zamówienia na samoloty na sumę 100 milionów dolarów. Jest to największe zamówienie jakiego kiedykolwiek udzielono w Stanach Zjednoczonych przemysłowi samolotowemu. Wchodzi ono w zakres programu powiększenia liczby samolotów pierwszej linii z 2000 do 5500, który ma być przeprowadzony do 1 lipca 1941 r. Jak wiadomo, kredyty na zakup samolotów wynieść mają w bieżącym roku budżetowym 170 milionów dolarów.

ZŁOZA ZŁOTA W H. ZPANIŁ

W prowincji Caceres odkryto złoża złota. Po przeprowadzeniu wstępnych badań przypuszcza się, że eksploatację będzie można poprowadzić na szeroka skalę. Gen. Franco polecił w tym celu wyasygnować odpowiednie kredyty.

Na szpaltach pism

Czy Kiepusa znajdzie przyjaciela?

Art. M. Swinarski z powodu ostatnich „przemówień” i wywiadów mistrza Kiepusy w Gdyni, życzy mi w „Wiadomościach Literackich”, aby znalazł

„szczerego i prawdziwie życzliwego przyjaciela, który przemówi do niego mniej więcej tak: „Kochany Janku! Masz fenomenalny sposób mówienia. A jest rzeczą ważną, jak się mówi. Lecz niemniej ważne jest to, co się mówi. Więc poproszę któregoś z naszych publicystów, aby napisał dla ciebie

konferansjerkę, którą będziesz mógł wygłaszać. To nie żaden wstyd. Bo i niektórzy dyktarze odczytują oracje, napisane im przez nieznaną nam bliżej autorów. Te maty, które poruszysz na swoich koncertach, są zbyt ważne, by do nich przychodzić bez odpowiedniego przygotowania. Tu nie wolno improwizować. Tu każde słowo waży. Tym więcej, im popularniejszy jest mówca. A że, kochany mistrzu, jesteś popularny, o tym wiesz chyba najlepiej... Ba — gdyby się znalazł taki przyjaciel...

ADAM CZEKAŁSKI

DROGI PODZIEMNE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

39)

Sądzone go obecnie tylko po gestach zewnętrznych, po czynach demonstracyjnych, które spełniał z wyraźnym wyrachowaniem tylko dlatego, aby ludzie o nich się dowiadywali i aby pisma wszelkich barw i odcieni głosiły jego sławę i jego miłosierdzie.

Dojechali do miasta i tutaj Natalia zatrzymała wóz przed jednym z lokali restauracyjnych, mówiąc:

— Niech się pan chwilowo sam pocieszysz przy kieliszku wina, a ja tymczasem pójdę załatwić niektóre moje sprawy.

— Jeżeli pani pozwoli, pragnąłbym jej towarzyszyć — odrzekł na to Pat.

— Chwilowo nie. Pójdę bowiem w miejsce, gdzie panom wstęp wzbroniony.

— Jeżeli o modystkę chodzi, będę mógł u niej poczekać gdzieś na uboju.

— Zauważa pan, że samotność przedkłada panu na mnie

— uśmiechnęła się. — A ja, jako dbała gospodyni, muszę starać się o niuenczenie swojego gościa. Dlatego wolę, aby pan został na miejscu i czekał tutaj mego powrotu.

Nie było na to rady. Pat musiał się tym razem zastosować do jej życzenia. Domyślał się, że Natalia udaje się pewnie do modystki, po namyśle więc doszedł do wniosku, że lepiej spędzi ten czas oczekiwania w lokalu restauracyjnym, niż gdziekolwiek indziej.

Natalia jednak nie poszła do modystki. Skoro tylko zniknęła na krótko, najbliżej przeczni, skinęła na dorożkę samochodową i kazała się wieźć do lokalu urzędowania sędziego śledczego. W kwadrans później była już na miejscu i pukała do drzwi urzędu. Na głosne „proszę” otworzyła drzwi i znalazła się oko w oko ze znajomym sobie sędzią śledczym.

— Ach, co za niespodzianka! — zawołał sędzia na jej widok, powstając

od stołu i wychodząc jej naprzeciw by się przywitać. — Cóż pani tu sprawdza?

— Chciałam poprosić pana odwiedzić — uśmiechnęła się. — Czyż to wzbronione?

— Nie wierzę w to.

— Każdy sędziak jest zawsze po dejrliwy i nieczemu nie dowierza.

Sędzia rozłożył bezradnie ramiona.

— I nie trzeba się temu dziwić, panno Natuśko — odpowiedział — my, sędziacy mamy już niejako we krwi uprzedzenie do ludzi. Sprawiedliwość w ogóle bywa niedowierzająca czemu się dziwić nie można, jeśli się weźmie pod uwagę, że ma ona wieczność do czynienia z ludźmi, którzy ją w pole chcą wyprowadzić. No, ale proszę, niechże pani usiądzie.

Natalia zajęła miejsce naprzeciw sędziego, a następnie obrzuciła cały pokój ciekawym spojrzeniem. Ze wszystkich stron wiał ku niej chłód i sztywność. Nie odczuwało się tu żadnej przytulności, żadnego ciepła. Było wprost urzędem od każdej rzeczy, zarówno od szafy z sosnowych desek zbitej jak od stołu sędziego, od krzesła i licznych paczek aktów.

— Czy pan wie, panie sędzio — odezwiała się w pewnej chwili — że w

tym momencie doznaję gęsiej skórki na moim ciele!

— No, czemuż to? Nie jest wszak pani oskarżoną!

— Prawda, ale atmosfera pańskiego pokoju ma w sobie coś takiego, co instynktownie napawa lękiem.

Sędzia się roześmiał.

— To tylko złudzenie, zapewne wywołane tym, że u mnie tu wszystko takie proste i niewyszukane.

— Lecz to złudzenie jest bardzo żywe, tak żywe, aż się dostaje gęsiej skórki.

— Nie ma tak źle, nie ma tak źle. Wszakże pani nie jest oskarżoną, ani nawet posadzoną o cokolwiek.

— No, wtedy na pewno ze skóry bym wyszła ze strachu.

Roześmiali się oboje równocześnie, po czym Tuśka spoważniała i zaczęła z innej strony rozmowę.

— Moja obecność dzisiaj tutaj, panie sędzio — powiedziała — nie jest bez poważniejszej przyczyny, niż samo odwiedzenie pana.

— Słucham panią.

— Chciałam się dowiedzieć, jak się przedstawia sprawa pana Biernackiego!

d. c. n.

Na tropach smętnej propagandy

Wszystko rozwija się zgodnie z przewidywaniami, bodaj że z dokładnością zegarka, a napewno — kalendarza... Propaganda niemiecka, wykazując bardzo wielką pracowitość, nie może poszczyć się innowacją. Pracuje wedle szablonu, dlatego tak łatwo jest przewidywać naprzód, co się sta nie na froncie trwającej od przeszło czterech miesięcy „wojny nerwów”.

Przewidywał świat względny słoń ków w lipcu i na początku sierpnia, a za to nasilenie propagandy niemieckiej ku drugiej połowie sierpnia i wzmaganie jej crescendo w miarę zbliżania się września. Tak się też dzieje. Gdyby nie to, że rabbi Ben-Akiba miał napewno podejrzaną babkę, możemy przypuszczać, że propaganda niemiecka stara się ściśle dostosować do jego nieśmiertelnej i melancholijnej równo rześnie uwagi o tym, jak to „nie no wego pod słońcem”. Powtarza bo wiem bardzo dokładnie taktykę zeszło roczną, aż zbyt dokładnie, jak na to, by miała taką robotą wydać owoce.

Trzeba jednak zdać sobie sprawę z tego, że wykonawcy szablonowego planu propagandy niemieckiej, kierując ostrze swej działalności wyraźnie i niemal wyłącznie przeciwko Polsce, dają się ponieść temperamentowi, od słaniając bardzo wyraźnie pewne cele, które kierownicy polityczni i propa gandowi Rzeszy pragną — do czasu oczywiście — ukrywać. Ano, trudno — jak to się mówi po niemiecku: „in de Hütze de Gefechtes”... w ogniu bitwy...

Oto młody agent prasowy w Gdańsku, dr. Fuchs (każdy taki młody nazywa się... Fuchs), w broszurze, przeznaczonej dla Francji i Anglii, wali po prostu, że Gdańsk nie jest bynajmniej celem ostatecznym, ale że Niemcom chodzi o zasadniczą dyskusję nad problemem polsko-niemieckim, przyznając w ten sposób, że Gdańsk jest prototypem.

Nieostrożny Albert Forster, „Gaullejer” gdański, daje się ponieść elokwencji w rozmowie z dziennikarzem angielskim. Selton Delmerem i na łamach „Daily Express” przyszpilone zostaje ku wiadomości całej opinii angielskiej wyznaczenie — jakże cenne, choć dla Polaków nie nowe — że Niemcom chodzi o odzyskanie granic z 1914 roku... A więc nie tylko Gdańsk, ale Poznań, Katowice, Pomorze, gwiazdkę z nieba, złoty zegarek z dewizką i t. d.

Że te i inne wypowiedzi podrzędnych wykonawców roboty propagandowej — prawdziwych słoni w składzie hitlerowskiej porcelany — nie są ostatecznymi oriniami, dowodzi ujawniona obecnie treść listu samego kierownika niemieckiej polityki zagranicznej min. von Ribbentropa do francuskiego min. spraw zagranicznych Georges Boneta z połowy lipca r. b. Uważając list swój za prywatny w dużej mierze, zdecydował się min. von Ribbentrop na ujawnienie właściwego oblicza zamiarów niemieckich na Wschodzie, przestrzegając Francję przed mieszaniem się do spraw Europy wschodniej i stwierdzając, że jest to domena Niemiec, które jedyne powołane są do regulowania stosunków w tej części Europy. Nie ma dwóch zdań, zdaje się, że kanclerz Rzeszy usunie chyba v. Ribbentropa — za sobotaż bo to przecież po prostu — wyznaczenie, że Niemcy uważają całą Europę wschodnio-środkową za swój „Lebensraum”, a opanowanie ujścia Wisły to tylko inauguracja szerszej, ba! znacznie nawet szerszej zamierzonej akcji.

Von Ribbentrop stwierdza, że to, co się pp. Forsterowi i Fuchsowi „wypsnęło”, jest istotnym celem Niemiec. Opanowanie Gdańska, zmiana granic z Polską, narzucenie swej woli całej Europie centralnej i wschodniej, eliminacja wszelkich wpływów Wielkiej Brytanii z kontynentu europej-

Irving K. Payne

W krwawych oparach wojny na D. Wschodzie Chiny zostały zjednoczone

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia” za pośrednictwem ag. Kontinent)

Od dwu długich lat burza szaleje nad Chinami. Japonia ogniem i mieczem prowadzi swoją „misję cywilizacyjną, swe posłannictwo dziejowe na Dalekim Wschodzie”. W morzu krwi szuka „lebensraum”, szuka tej, tak modnej dziś, w epoce dyktatur, przestrzeni życiowej.

Od dwóch długich lat żyje naród, który z trwogą spogląda na niebo, obłędnie patrzy w przestrzeń, nasłuchuje wśród nocnej ciszy narodzin wysokiego tonu silnika stalowego poka, obładowanego niszczącymi pociskami, siejącymi śmierć i spustoszenie.

Pożary i ciężkie bomby lotnicze zrujnowały dziesiątki miast i miasteczek chińskich. Mieszkańcy ich, albo zamieszkali w ruinach albo też uciekli daleko na wieś.

nia wyrządzanego przez naloty samolotów na miasta, twierdzili, że nie mogą wyobrazić sobie straszliwszej rzezi nad tą, która miała miejsce na półwyspie Iberyjskim.

To jednak co dzieje się obecnie w Chinach, przekracza najbardziej szalone wizje mordy i pożogi.

Ulica miasta chińskiego przedstawia przedziwny wygląd. Środkiem jezdni maszeruje tysiące, miliony ludzi, którzy uciekają od wojny. Ludzie ci maszerują dniami i nocami, nosząc na plecach cały swój nędzny dobytek. Idą nie zaopatrzeni w żadne zapasy, bez pieniędzy, bez odzieży.

IDA, BY OCALĆ ŻYCIE...

Głód, chłód i zmęczenie pustoszy te tragiczne ludzkie kolumny, nie gorzej od japońskich nalotów.

jako najstraszliwsze zło, a na terenie Chin rozdała słodką truciznę na lewo i prawo. Czynią to by osłabić umysł

waleczących, by załamać bezprzykładny opór milionów ciemnych ludzi, bez broni, bez cywilizacji.

Wojna trwa w dalszym ciągu. Na terenach koncesji cudzoziemskich przebywa setki tysięcy uciekinierów z prowincji objętych pożogą.

Ci biedni, nędzni rolnicy chińscy, żywiący rodziny i siebie często z pól pólka ryżowego, nie o wiele większego od europejskiego podwórza domu mieszkającego, nauczyli się niena wiedzieć. Kulis chiński zatracił poczucie pokory i posłuszeństwa.

Jeżeli kiedykolwiek naród chiński zjorzeć będzie Japonii za krzywdy fizyczne wyrządzane mu, to za jedno będzie napewno jej wdzięczny.

NAJAZD JAPONSKI BOWIEM ZJEDNOCZYŁ CHINY

wyrobił w Chińczykach poczucie narodowe, połączył w jedną całość na bar dziej ze sobą rywalizujące prowincje. Chińska świadomość wspólnoty narodowej, oto jedna z najważniejszych przyczyn powstrzymania ofensywy japońskiej.

Japonia nie wygłodzi Chińczyków w obleganych miastach, tak, jak nie wygłodzi koncesji międzynarodowych przez odciecie do nich dowozu żywności. Żywotność kulisa chińskiego nie ma sobie równej wśród narodów świata.

Armia japońska posuwa się wolno naprzód, pchana w wir walki tylko żelazną dyscypliną żołnierzy. Wojsko ma już dość wojny, pragnie odpoczynku...

Japonia żałuje, że wdała się w wojnę, która postawiła ją pod pregi erzem opinii całego cywilizowanego świata.

Dwa długie lata krwawą Chiną. W ciągu tego czasu Japonia straciła w oczach świata całą swoją wartość kulturalną i duchową.

Zaborcze instynkty, krwawe rzezie, nie wiele mają wspólnego z kulturą i cywilizacją...

Chiny, z wielomilionowym mowie ludzkim, jeśli nie potrafią nawet się oprzeć przeciwstawiać Japonii, to w każdym razie już w chwili obecnej wytworzyła się tego rodzaju sytuacja, że wchłoną ją w siebie.

Wojska japońskie nie wymordują przecież setek milionów ludzi.

PRZYSIEGLY RZECZNIK PATENTOWY

Dr. Inż. M. Kaufmann

KATOWICE, Mieleckiego 10 Tel. 315-00
Patenty na wynalazki wzory użytkowe i zdobnicze, znaki towarowe, porady. Załatwia wszelkie czynności w Urzędzie Patentowym Rz. P. w Warszawie. —

Żeńska Szkoła Rzemiosł

im. ks. kan. Fr. Raczyńskiego Tow. Szół Średnich w Sosnowcu

przyjmuje zapisy uczennic na nowy rok szkolny 1939-40 w Sosnowcu, ul. Kałiska 23, tel. 61-887 do:

1) 3-letniego gimnazjum krawieckiego, 2) 3-letniej szkoły zawodowej fryzjerskiej, 3) na 2-letni kurs dzienny galanterii skóranej, 4) na 1-letni kurs modniarstwa, 5) na 1-roczny kurs czapniczego, 6) 3-letniej szkoły zawodowej czapniczo - modniarskiej oraz 7) na 1-roczny kurs czapniczy - męski (wieczorowy). Przy wpisach należy złożyć: metrykę urodzenia, świadectwo szczerpienia ospy, oraz świadectwo ukończenia 7 klas szkoły powszechnej dla gimnazjum krawieckiego, a dla pozostałych działów — świadectwo ukończenia 6 klas szkoły powszechnej. Kancelaria szkoły czynna jest codziennie od godziny 9-ej do 12-ej w poł. Egzaminów wstępnych odbędzie się w dniach 5-go i 6-go września br. t. j. równocześnie z rozpoczęciem roku szkolnego.

MEŻCZYŹNI, KOBIETY I DZIECI GINA W STRASZLIWEJ AGONII, oslepiani gazami, szarpani przez działanie bomb termicznych. Wojna rozproszyła rodziny, uniemożliwiła spełnianie najświętszego dla każdego Chińczyka obowiązku, jakim jest grzebanie zmarłych.

I wszystko to dzieje się w ramach zwykłego „incydentu” przez który krwawi cały Daleki Wschód.

Podczas tragicznej wojny domowej w Hiszpanii świadkowie zniszcze-

Nie sposób opisać tragicznie puste miasta, w których spalone ruiny domostw, są jedynym świadkiem „incydentu” i pacyfikacji oraz sanacji stosunków chińskich, głoszonej przez zastępy niosących „cywilizację” żołnierzy japońskich.

Wojska najeźdźców walcą wszelkimi metodami mając się bardzo często, niestety, środków niegodnych potomków Samurajów. Japończycy grają na najniższych instynktach. U siebie w kraju tępią opium i narkomanie,

SŁODKA KONCESJA MIĘDZYNARODOWEJ W TIEN - TSINIE

skiego, zredukowanie roli Francji do stanowiska drugorzędnej potencji — to są cele prawdziwe.

Osiągnąć je trudno — diabelnie trudne, a naród niemiecki zdaje sobie sprawę z tego doskonale. Wie, że za osiągnięcie tych celów trzeba zapłacić drogą, najwyższą bodaj cenę — własną krew... Oile jednak w obronie własnego honoru i interesu cenę tę człowiek, godny tego miana, zawsze zapłacić jest gotów — o tyle trzeba specjalnych warunków, ażeby skłonić go do poniesienia ofiary krwi na ołtarzu bogów zwycięzcy, łupu, ujarzmiania ludów.

Dlatego padł z wyżyn niemieckie-

go Olimpu propagandy rozkaz, ażeby pozbawionemu źródeł informacji narodowi niemieckiemu przedstawić Polskę, jako tego, który gotuje się do napadu na... Gdańsk!

Przepraszam — muszę ująć się za Niemcami, za przeciętnym Niemcem, należący przecież — bądź co bądź — do narodu, który ktoś nazywał „Volk der Dichter und Denker” — narodem poetów i myślicieli... Przepraszam! — przecież naprawdę nie wolno dr. Goebbelsowi sądzić, że ma do czynienia ze stadem baranów, które w podobną bzdurę uwierzy. Naprawdę, zbyt to wielka dla Niemców obelga...

Lis.

Święto Żołnierza Polskiego w Sosnowcu

Program uroczystości

Wczoraj odbyło się organizacyjne zebranie Komitetu Obchodu Święta Żołnierza Polskiego w Sosnowcu. Za gajd zebranie wicepr. H. Almstaedt, poczem przewodniczył starosta R. Walewski.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele samorządu, sądownictwa, wojskowości, OZN, szkolnictwa oraz różnych organizacji.

Na zebraniu omówiono program uroczystości. Święta Żołnierza Polskiego, które jak już podawaliśmy obchodzone będzie w dniu 15 bm.

W przeddzień uroczystości odbędzie się wieczorem capstrzyk z udziałem kilku orkerst oraz apel poległych Capstrzyk ten odbędzie się w Będzinie.

Następnego dnia tj. we wtorek o godz. 9 rano, ale już w Sosnowcu odprawione zostanie nabożeństwo, po czym zaś odbędzie się defilada z udziałem wojska i organizacji półwojskowych. Okolicznościowe przemówienie wygłosi plk. Kijowski.

Ponadto złożone zostaną wieńce na płycie Nieznanego Żołnierza i na grobie powstańców.

Obiad żołnierski z udziałem przedstawicieli miejscowego społeczeństwa odbędzie się w koszarach w Będzinie w godzinach popołudniowych.

Na zakończenie odbędzie się zabawa ludowa z bogato urozmaiconym programem.

W skład komitetu wykonawczego zostali wybrani: starosta R. Walewski — przewodniczący, plk. Rytko, plk. Studziński, ks. kan. Jankowski, wicepr. H. Almstaedt i notariusz E. Salak.

Przewodniczącym sekcji organizacyjnej wybrano plk. Studzińskiego, sekcji prasowo-propagandowej red. J. Oskólskiego i sekcji zbiorowej wicepr. H. Almstaedt.

Przy głośniku

ZNACZEK SKRK. NA RADIOFONIZACJĘ SZLAKU MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

W związku z wielką akcją radiofonizacji Szlaku Marszałka Piłsudskiego — Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju wydał specjalny znaczek z którego cały dochód przeznaczony jest właśnie na tę akcję.

Należy przypomnieć, że Polskie Radio ofiarowało na ten cel 150 odborników, zaś Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju oddał się ufundowania pozostałych odborników, sięgając do ofiarności społecznej na ten wzniósł cel. Każdy nabywający znaczek chociażby za najniższą cenę przyczyni się w ten sposób do godnego uczczenia 25-lecia Czynu Legionowego i poprze plik na inicjatywę Polskiego Radia i SKRK, dzięki której szlak Marszałka Piłsudskiego stał się szlakiem kultury i postępu.

Z KRAKOWA DO AMERYKI POGADANKA RADIOWA AMERYKANINA O UROCZYSTOŚCIACH SIERPNIOWYCH.

Na uroczystościach, jakie miały miejsce w Krakowie obecny był przedstawiciel Columbia Broadcasting Company, jednego z największych towarzystw radiowych amerykańskich, posiadającego około 150 rozgłośni.

Przedstawiciel ten, red. Morris Hindus był obecny na wszystkich uroczystościach, po czym wygłosił ze studia krakowskiego sprawozdanie z przebiegu uroczystości dla rozgłośni swego koncernu. P. Hindus opisał szczegółowo przebieg uroczystości, oraz streszczył mowę Marszałka Smigłego Rydza, cytując szereg zasadniczych ustępów. Sprawozdanie p. Morrisa Hindus transmitowane było przez wszystkie rozgłoszenia CBC.

Jak się dowiaduje Polskie Radio pogadanka p. Hindus słyszana była doskonale w całym Stanach Zjednoczonych, CBC, za wiadomości Polskie Radio że wywołała ona ogromne zainteresowanie, o czym świadczą liczne listy i telefony radiostuchaczy amerykańskich.

cepr. Almstaedtowi i zastępcę prezesa Zw. b. ochotników wojskowych p. M. Kruszyńskiego.

Odezwa Komitetu

Komitet wydał następującą odezwę: Obywatele!

15 sierpnia cała Polska obchodzić będzie święto swego żołnierza. Nigdy chyba dotychczas obchód ten nie był tak drogi i aktualny, jak w chwili obecnej. Szczęśliwi i spokojni jesteśmy dzisiaj, gdyż Niepodległość Polski oparta jest na sile bagietów polskiego żołnierza.

Dzień 15 sierpnia jest rocznicą tego ostatniego zwycięstwa, które zakończyło erę krwawych walk o niepodległość. Jedną z przyczyn upadku Polski było nieprzywiązanie wagi do znaczenia siły zbrojnej. Historia przyznała słusność Kościuszcze, Trauguttowi i Piłsudskiemu: to jest tym, którzy stali na stanowisku, iż o odrodzeniu i istnieniu państwa decydują w ostateczności nie zabiegi dyplomatyczne, ale siła orężna Narodu. I dziś w okresie próby rozumiemy wszyscy, iż nieczym jest słusność niepopartą ramieniem żołnierza.

Rola żołnierza w Polsce dzisiejszej jest dla wszystkich zrozumiała. On jest siłą Polski, a jego siła polega na tym, iż stoi za nim żelaznym murem wszyscy bez wyjątku obywatele Rzeczypospolitej.

Przed dziesiętnastoma laty wróg ze wschodu pragnął targnąć się na naszą świeżo odzyskaną niepodległość. Dziś wróg z zachodu pragnie odebrać nam naszą prawą na Bałtyku i wtargnąć na rdzennie polskie ziemie. Na wszelkie zakusy, z którejkolwiek strony by pochodziły, dajemy

jedną odpowiedź: tą odpowiedzią jest siła naszej armii. Gdańska Eronie będziemy tak zacięci, jak broniliśmy zwycięsko Warszawę. Polska bowiem istnieć może tylko wówczas, gdy obroni wszystkie swe interesy i wszystkie granice. Wiemy, iż w tej walce mamy za sobą słusność, a spokojni jesteśmy dlatego, iż na poparcie swej słusności mamy siłę zbrojną.

Dzień 15 sierpnia jest świętem siły Polski, która w każdej chwili gotowa jest odeprzeć wszelkie ataki.

Niech żyje Najwyższy zwierzchnik sił zbrojnych Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacy Mościcki i Jej Naczelny Wódz Marszałek Edward Smigły-Rydz.

Apel Federacji PZO

Zarząd powiatowy Federacji Polskich Związków Obróńców Ojczyzny zwraca się z apelem do wszystkich związków i organizacji na terenie m. Sosnowca, tak sferce rowaniach, jak niesfederowanych w Federacji PZO, do wzięcia jak najliczniejszego udziału w dniu 15 bm. w uroczystości Święta Żołnierza Polskiego wg. programu ustalonego przez komitet obchodu święta.

Pożądanym jest najliczniejszy udział sztan darów związkowych i organizacyjnych. Członkowie związków sfederowanych posiadający mundury związkowe, winni wziąć udział w mundurach.

***

Zarząd Związku Oficerów Rezerwy R. P. kolo Sosnowiec wzywa oficerów i podchorążych rezerwy do wzięcia jak najliczniejszego udziału w dniu 15 bm. w uroczystości obchodu Święta Żołnierza Polskiego.

Posiadający mundury wystąpią w mundurach. Program obchodu będzie podany w miejscowej prasie przez komitet obchodu tego święta w dniu 13 lub 14 bm.

Zbiórka na nabożeństwo.

Z PEŁNYMI PRAWAMI SZKÓŁ PAŃSTWOWYCH
Prywatne Gimnazjum i Liceum
HUMANISTYCZNE ŻENSKIE

W. Replińskiej w Będzinie

Szkola w nowym gmachu przy ul. Sienkiewicza 17, telef. 718-15

przyjmuje zapisy w godz. od 10—13.

Przy Gimnazjum czynna jest szkoła powszechna.

Myszków dla Armii

Ufundowanie sprzętu wojskowego

Z inicjatywy Obozu Zjednoczenia Narodowego odbyło się ośmiedziesiąt zebranie organizacyjne obywatelskiego komitetu ufundowania sprzętu wojskowego dla Obrony Narodowej pow. zawierciański.

Zebraniu przewodniczył Zygmunt Szpalerski, przewodniczący OZN, w Myszkowie, który w swym przemówieniu wskazał na konieczność ufundowania sprzętu dla Obrony Narodowej jako dowód miłości i przywiązania społeczeństwa do armii. Po przemówieniu jednomyślnie postanowiono sprzęt ufundować. Wyłoniono komitet obywatel-

ski, na czele którego stanął jako protektor starosta Edw. Trzaniel. Na czele komitetu wykonawczego stanął jako przewodniczący p. Z. Szpalerski, wiceprzewodniczący inż. Karol Guzik.

Komitet honorowy tworzą pp. poseł Z. Sawiński, ks. proboszcz Kaluża, dyr. St. Baerenz, dyr. K. Steiniger, dyr. L. Thoma, przewodniczący Z. Szpalerski, H. Landau, prezes St. Kwieciński, wójt W. Medzelewski i inż. K. Borowski. Na zebraniu obecni byli przedstawiciele przemysłu i organizacji.

8 stodół spłonęło we Włodowicach

Pożar powstał od papierosa

Ośmiedziesiąt o godz. 21,30 w osadzie Włodowice koło Zawiercia wybuchł pożar w stodole Ludwika Wieprzkiego, który w kulek gęstego zabudowania przeniosł się szybko na następne sąsiednie stodół. Państwowy pożaru padło 7 stodół ze zbiorami tegorocznymi oraz kilka przegród zboża rżniętego pod stodolami. Poszkodowani obliczają swoje straty na sumę około 25.000 zł

Według przeprowadzonego dochodzenia pożar najprawdopodobniej został spowodowany przez zaproszenie ognia z papierosa w stodole Wieprzkiego przez wynajętych do młócenia ludzi.

W gaszeniu ognia brały udział strażnicy miejscy z Zawiercia, z Włodowic, Paroszewic i Góry Włodowskiej.

Brzazgi Kwiłnie

głupota...

W okolicy Bielska został zdemaskowany agent niemiecki, którego „praca” polegała na „przekonywaniu” ludzi że wobec zbliżającej się katastrofy finansowej należy chować do pończoch, do sieniuków, do skrytek, do skrzyń srebrny bilon.

Gdy Niemca tego, tak dbałego o dobro polskiego chłopca i rzemieślnika, kupca i urzędnika zaarrestowano — wyspiewał, że nie on jeden zajmuje się tą zbrodniczą pracą, że w Polsce działa cała stora takich agentów. Mają oni zlecenie: przekonywać głupców i strachajłów, że tu — tu, a staniemy wobec katastrofy finansowej, wobec czego należy się „ratować” już zawczasu, wytapując gdzie się da srebrne 2, 5 i 10 złotych i chowając je w „bezpiecznym kryjówce”.

Widocznie akcja taka nie ma charakteru sporadycznego i jednostkowego, jeśli czytamy w pismach następującą wiadomość z Poznania:

„Na zarządzenie władz administracyjnych zatrzymano w Wielkopolsce kilka osób, które złośliwie chowały bilon. Przytrzymane osoby zostały niezwłocznie odstawione do Berez.”

Ale również z Poznania podają pisma wiadomość, która świadczy o mądrej inicjatywie doskonałej formie przeciwdziałania na tę akcję chomikowania bilonu. Otóż kupiec poznański, p. Włodzimierz Czepczyński, któremu dał się odczuć brak bilonu, zwrócił się telefonicznie do Banku Polskiego w Warszawie o przesłanie mu bilonu drogą tolniczą i przylatujący tego samego dnia po południu do Poznania samolot, przywiózł p. Czepczyńskiemu 2000 zł. w bilonie.

Oto wiązanka faktów z frontu walki z głupotą i złą wolą.

Beze jest już w tym ukrywaniu bilonu — złą wolą, to nie ulega wątpliwości.

Zaczęło się przed kilku tygodniami od zwyczajnej, pospolitej głupoty. Prostaczkom i strachajtom zdawało się, że zabezpieczają swe gotówkowe zasoby, gdy mają je w formie bilonu. Ci prostaczkowie i strachajły nie znajdowali się bynajmniej w Grajdolkach i Pikutkowach. Spacerowali po głównych ulicach wielkich miast. Rekrutowali się nie tylko z kumoszek, czerpiących swe informacje z magla pochodzili też z t. zw. „lepszych sfer” towarzyskich, zalegających stółki w cukierniach i podających kelnerowi za ciastko z kremem 20 złotych, bo „ciężko” „udać się” otrzymać zań tak upragnioną garść bilonu.

Rychło jednak ta psychoza w większych skupiskach ludzkich minęła.

Natomiast w różnych Grajdolkach i Pikutkowach sport ten cieszy się nadal powodzeniem. Zwyczajna, pospolita głupota nie dała kwitnąć.

Ostatnio do głupoty dotacza się — złą wolą, dotacza się świadoma i celowa akcja której źródła nie trudno się domyśleć.

W „wojnie nerwów”, jaką nam wydano każdy oręż bywa stosowany. Wywołujemy panikarskich nastrojów i zachwianie zaufania we własne siły — to jedna z zatrutych broni. Utwierdzać Polaków w przekonaniu, że ich waluta, ich banknoty, tracą na wartości — to jeden zważkich środków i celów w kampanii propagandowej antypolskiej.

— 106 —

Rozporządzenie Przemysłu i Handlu

W SPRAWIE EGZAMINÓW CZELADNICZYCH.

W myśl rozporządzenia ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 czerwca 1939 r. w sprawie egzaminów czeladniczych Izby Rzemieślniczej podają do wiadomości, iż obecnie mogą ubiegać się o egzamin czeladniczy również ci kandydaci którzy wraz ze świadectwem stwierdzającym przebyty czas nauki w rzemiośle przedstawiają zaświadczenie właściwej władzy szkolnej, stwierdzające, że w miejscowości, w której kandydat odbywał naukę rzemiosła nie było publicznej szkoły dokształcającej zawodowej, lub kursu dokształcającego zawodowego, przygotowanego do uproszczonego egzaminu z zakresu szkoły dokształcającej zawodowej. Po daniu o wydanie odnośnego zaświadczenia należy kierować wraz z dokumentami bezpośrednio do odpowiednich Kuratoriów Okręgu Szkolnego.

Mistrz Paderewski finansuje budowę pomnika pod Krzywopłotami

W pamiętnej bitwie pod Krzywopłotami w 1914. zginął między innymi por. legionowy (w wojsku ros. kapitan), śp. Stanisław Paderewski, bratanek mistrza Ignacego Paderewskiego.

Na skutek przedstawienia faktu mistrzowi Paderewskiemu przez proboszcza z Bylina, ks. Jarzę, Paderewski zwrócił się z prośbą do ks. proboszcza o wybudowanie

śp. Stanisławowi Paderewskiemu pomnika na miejscu jego chwalebnej śmierci.

Pomnik ten według projektu art. mal. Jazwieckiego z Krakowa stanie na granicy wsi Załęże pod Krzywopłotami, gdzie zginął por. Paderewski.

Budowa pomnika będzie finansowana przez mistrza Paderewskiego, który już na ten cel przekazał sumę zł. 700.

INOWROCŁAW - ZDRÓJ III. SEZON

od 21 sierpnia

185.- zł

3 tygodni. kuracja

pensjonat, karta kuracyjna
opieka lekarska, 10 kąpielí solankowych,
5 kąpielí borowinowych lub kwasowogłowych
5 zabiegów wodoleczn. lub elektroterap. 15 inhalacji

Innych informacji udziela Zarząd Zdrojowiska, biuro podróży Orbis i PAR

MASZYNKI do lodów

MISKI do konfitur

APARATY WECK'A

SŁOJE do konfitur marki Ujście

poleca JERZY TKOCZ

Skład towarów żelaznych

SOSNOWIEC, 3-go Maja 22
tel. 62745.

3 bandytów padło trupem W CZASIE WALKI Z POLICJĄ.

W Małopolsce od kilku lat grasowała zła banda włamywaczy składająca się z 6 osób.

W marcu br. jednej nocy banda włamała się do biura kopalni kół Dukli. Ponieważ usłyszeli tam policję, doszło do gwałtownej walki i wymiany strzałów rewolwerowych między obu stronami. Walka była na śmierć i życie. W wyniku dłuższej strzelaniny zabici zostali 3 włamywacze: Roman Stalik oraz Bronisław i Ignacy Skonowic. Dwaj bandyci Walenty i Ignacy Chmiel korzystając z zamieszania zdolali uciec.

W czasie energicznego pościgu ujęto jednego z Chmielów a drugi, któremu wywiały ustawicznie „stąpali po piętach”, oddał się sam w ręce policji. Stało się to niebawem.

Obecnie odbędzie się rozprawa sądowa przeciw obu pozostałym przy życiu włamywaczom.

Z Zawiercia

W ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO w dniu 15 bm. w dniu Święta Żołnierza odbył się obchód uroczystości zorganizowany przez Z. O. R. w Myszkowie, na czele którego stoi inż. K. Guzik. Na program stały się: nabożeństwo, przemówienie i defilada.

Z Olkusza

Podwyżka zarobków W FABR. „KLUCZE”

Podczas końcowej konferencji w inspektoracie pracy w Olkuszu, 60 robotników państw. „Klucze” uzyskało indywidualnie podwyżkę płac. Są to jednak podwyżki nie wielkie i dla robotników, pracujących w cięższych warunkach.

Reszta robotników, jak donosiliśmy, zrezygnowała z podwyżki wobec ciężkich warunków fabryki i naprężonej sytuacji politycznej.

W CIEKAWA IMPREZA SPORTOWA. Dzisiaj po południu na stadionie sportowym w Olkuszu odbędzie się ciekawa impreza sportowa organizowana przez stow. „Rodzina policyjna” w Olkuszu. Między innymi zostanie rozegrany mecz piłki nożnej pomiędzy KS „Sarmacja” (Będzin) i KS „Zw. Rezerwistów” (Olkusz).

Poza tym przewidywane są inne ciekawe imprezy. Orkiestra straży fabryki „Olkusz”.

Dochód przeznaczony na wdowy i sieroty do poległych policjantów.

„Kochający mąż” międzynarodowym handlarzem żywym towarem

W Sądzie Okręgowym w Warszawie toczyła się wczoraj sprawa międzynarodowego groźnego sutenera, Dawida Jakuba Zamczyka.

Zamczyk w 1935 r. poznał ekspedientkę Brajndę Brzezińską i ludząc ją miłością, skłonił do zamążpójścia.

Wkrótce po ślubie Zamczyk wraz z żoną pjechali do Gdańska, gdzie zaopatrzyli się w fałszywe paszporty zagraniczne z wizami niemieckimi i francuskimi. Dzięki temu prze dostali się do Francji. W Paryżu Zamczyk zmuszał swoją żonę do uprawiania nierządu i czerpał z tego dość poważne zyski.

W czasie wojny domowej w Hiszpanii Zamczykowie znaleźli się w Bilbao i Barcelonie, gdzie w dalszym ciągu występny mąż stręczył żonę do domów rozpusty.

Kiedy jednak teatr wojny domowej przestał się pod Barceloną, Zamczykowie uciekli do Francji.

Tem odbyli karę za nielegalne przekrocze

nie granicy a władze francuskie odstawiły ich do Polski.

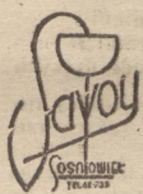
Po powrocie do kraju Zamczykowa wniósł skargę do prokuratora, przedstawiając udręki swego rzekomego pożycia małżeńskiego.

Niedawno Zamczyk odpowiadał za stręczenie i czerpanie zysków z nierządu i skazany został na 4 lata więzienia. Wczoraj wraz z żoną zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem użycia fałszywych paszportów przy przekraczaniu granic.

Zamczykowa, która w międzyczasie ponownie wyszła za mąż i prowadzi uczciwy tryb życia, unikała, siedząc na wspólnej ławie ze swoim byłym mężem prześladowcy, tawet jego wzroku.

Obydwoje oskarżeni przyznali się do winy.

Sąd skazał ich po pół roku więzienia, a „uwagi na popelnienie przestępstwa przed 11 listopada 1935 r. wymierzona karę darował na mocy amnestji.

Café-Restaurant „SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 6.

Tel. 61-901 62-735

Podziemia 62-791.

BOLC (K) KAMINSKI (znany humorysta) w swoim oryginalnym repertuarze

KRYSTYŃSKA w tańcach ekscentrycznych
WANDA WOLDAŃSKA w tańcach narodowych
POLARI w tańcach klasycznych

występują od dnia 1 b. m.

Od 16 sierpnia kompletna zmiana programu. ulubieniec P. T. Publiczności BRONISŁAW PASTER chętnie wykonywuje (zamawiaj!) wszelkie utwory muzyczne w/g życzeń Gości Kawiarni „Savoy” i gorąco zaprasza wszystkich na pożegnalne swoje wieczory sierpniowe do dnia 31 b. m.

Na werandzie liczymy ceny dzienne do godz. 24-tej.

Niedziela
13
Sierpień

Dziś: Hipolita
Jutro: Euzablasza
Wschód słońca: 4,00
Zachód słońca: 19,80

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury dzienne i nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskiba, ul. Piłsudskiego 18.
G. Kupferblum, ul. Nowopogońska 25
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

—oOo—

— ZABAWA LMK. Zabkowice LMK, urządza we wtorek o godz. 3 po południu w lesie w Golaszy, koło Wojkowic Kościelnych zabawę ludową, z której dochód przeznaczony jest na cele LMK.

Doborowa orkiestra i bufet niewątpliwie przyciągną licznych wycieczkowiczów.

Goście z miast Zagłębia mile widziani. Dojazd do miejsca zabawy ładną i dobrą szosą.

— ZWIĄZEK AKUSZEREK W SOSNOWCU Nowy zarząd związku akuserek Rzeczypospolitej Polskiej oddział w Sosnowcu zawiadamia b. członkinie i kandydatki o nowej siedzibie związku, która mieści się

w lokalu przewodniczącej Bolestawy Karłowskiej przy ul. Aleja Mireckiego 19 m. 9 Kancelaria związku czynna jest każdego dnia w godzinach od 16 do 18. Członkinie proszone są o natychmiastowe obowiązkowe zgłaszanie się pod powyższym adresem, celem rejestracji.

Zmiany w statucie

IZBY PRZEM. - HANDLOWEJ W SOSNOWCU

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zatwierdziło w tych dniach zmiany w statucie Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu uchwalone na ostatnim zebraniu.

Zmiany dotyczą wyboru radców w poszczególnych sekcjach i ustaleniu ich ilości.

Strzały na torze kolejowym między Będzinem a Dąbrową

Wczoraj między godziną 2 a 3 w nocy złodzieje kolejowi usiłovali dokonać kradzieży kolejowej z pociągu towarowego jadącego między Będzinem a Dąbrową.

Kilku z nich wkroczywszy na wagony poczęło rzucać węgiel na ziemię. Kradzież tę powstrzymał strażnicy kolejowi, którzy roz

FIRMA CHRZEŚCIJANSKA

M. FLORIAN

Zegarmistrz-Jubiler

Sosnowiec, Modrzejowska 31
Filia Warszawska 2 (obok kina Patria)

Poleca: zegary, zegarki damskie, męskie, budziki, pierścienie, obrączki ślubne, naszyjniki, platery, zastawy stołowe, Reperacja zegarków i przeróbka biżuterii.

Pociąg zderzył się z parowozem W TCZEWIE.

We czwartek około godz. 12 w południe wydarzył się na dworcu w Tczewie wypadek zderzenia pociągu tranzytowego z maszyną wciągającą na torach lokomotyw. Wskutek zderzenia pociąg został wyrzucony z parowozu pomocnik maszynisty Tomasz Felser, który odniósł b. ciężkie obrażenia i w stanie nieprzytomny odwieziony został do szpitala. Innych ofiar w ludziach nie było, natomiast parowóz, szczególnie manewrująca lokomotywa doznała dość poważnych uszkodzeń.

Złodzieje pod kluczem

Onegdaj w nocy niezłapani sprawcy przez otwarte okno dostali się do mieszkania Ignacego Urbanieckiego, zam. w Sosnowcu ul. Mierostawskiego 10, skąd skradli garnitur męski, 60 zł. gotówki i weksle na 1700 złotych.

W toku dochodzenia ujawniono sprawców kradzieży w osobach Kubiaka Czesława, zam. w Sosnowcu ul. Niwiecka 16 i Morawskiego Dezyderyusza, bez stałego miejsca zamieszkania, od których odebrano skradzione rzeczy prócz gotówki. Złodzieje zostali osadzeni w więzieniu.

Tajemnicze zaginięcie

UMYSŁOWO CHOROBY

Dnia 6 bm. wydalł się z domu przy ul. Czeladziej 38 w Sosnowcu Feliks Szulcowski lat 25, technik zdemontujący objawy choroby umysłowej, wzrostu 170 cm, brunet, włosy kędzierzawe, ubrany w garnitur szary w drobną kostkę, koszula biała bez krawatu, półbuty czarne, jasny kapelusz. Sozeniewski nosił się z zamiarem popełnienia samobójstwa.

—oOo—

NA WESOLĄ NUTE

Wybuch zazdrości

Państwo Ciapkiewicz siedzieli przy obiedzie, kiedy służąca wniosła do pokoju olbrzymi kosz czerwonych róż.

— Przysłało z kwiatami — powiedziała, uśmiechając się dyskretnie, wyszła z pokoju.

Pan Ciapkiewicz odłożył widelec i spojrzał pytająco na żonę.

— Zosiul Co to znaczy?

— A bo ja wiem! — mruknęła pani Zofia i wstała, żeby sprawdzić, czy w koszu nie ma wizytówek.

Ale żadnej wizytówki nie było. Pan Ciapkiewicz zmarszczył czoło z trzaskiem odsunął krzesło, wstał, podszedł do żony i patrząc jej prosto w oczy, spytał ostro:

— Kto ci przysłał te kwiaty?

— Nie mam pojęcia! Właśnie sama się zastanawiam, kto mi je mógł przysłać.

Pani Zofia wzruszyła ramionami.

— Ahaaa! — uśmiechnął się szatański małżonek. — Wiesz tylko masz wielbicieli, że ci trudno ustalić. Teraz się dopiero o tym dowiadujemy! Nie dziwnego! Mąż się za wsze dowiaduje ośla!ni.

— Ależ Jasu! Uspokój się! Co ty wygadujesz?

— Muszę wiedzieć kto ci przysłał czerwone róże!

Pani Zofia zamyśliła się.

— Kto mi mógł przysłać? Może Pretkowski?

— Aha! — zgrytnął zębami pan Ciapkiewicz. — Pretkowski! Przypominam sobie! U Zajączków nie odstępował cię na krok! Od razu zwróciłem uwagę, że zachowuje się nieprzyzwoicie!

— Zachowywał się zupełnie przyzwoicie.

— Cooo! Usprawiedliwiasz go? Ten ten osmielił się przysłać mężalce do domu róże! To jest szczyt bezczelności! Za to się bije po twarzy!

Pani Zofia spojrzała chłodno na męża.

— Za co chcesz go bić? Za to że mi przysłał kwiaty? Co jest zdrożnego w koszyku kwiatów?

— To jest wyznaczenie miłości!

— Niekoniecznie, mój drogi! Kwiaty mogą być również oznaką szacunku, poważania. Mogą oznaczać serdeczne pozdrowienie.

— Głupie wykrety! Włóż bronię go!

— Nikogo nie bronię, bo nie mam pewności, kto te kwiaty przysłał. Ale jestem zadowolona, że nie ma w tym nic zdrożnego. gdy się komuś posyła kwiaty.

Spór małżonków przerwało wejście służącej.

— Proszę pana, chłopak z kwiatami czeka na napiwek.

— Czekaj! — ucieszył się pan Ciapkiewicz. — Zawołaj go tu! Zaraz się dowiemy, kto przysłał kwiaty!

Po chwili do pokoju wszedł chłopiec z kwiatami.

— Kto u was kupił te kwiaty? — spytał groźnie pan Ciapkiewicz, wskazując kosz czerwonych róż.

— Jakto kto. — zdziwił się chłopiec. —

Przebież pan szanowny sam wczoraj zamówił.

— Ja?!

— A tak, Kazał pan, jak zwykle, odesłać dziś rano tej artystce, pannie Dziubek. Ale że panna Dziubek dziś z samego rana wyjechała, więc odniosłem kwiaty szanownemu panu.

Pani Zofia słuchała wyjaśnień chłopca z szeroko rozwartymi oczyma.

— A wia taak? — syknęła. Ciekawej rzeczy się dowiedziałam. Włóż ty posyłasz kwiaty artystce, pannie Dziubek?!

Pan Ciapkiewicz przełknął ślinę, pot zrosił kilkakrotnie nosem i wreszcie mruknął nieśmiało:

— Widzisz, moja kochana przeniebie...

przebież... sama mówiła że nie ma w tym nic zdrożnego. jak się komuś posyła kwiaty. Kwiaty mogą być oznaką szacunku, poważania. Mogą także oznaczać serdeczne pozdrowienie.

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach

organizuje w roku szkolnym 1939/40 następujące kursy:

Urządzania Wystaw Sklepowych dla pracowników handlowych, Dydaktyczny Techniki Reklamy dla Nauczycieli Gimnazjów i Szkół Kupieckich.

KURSY ZAWODOWE RZEMIEŚLNICZE:

Błacharskie
Brukarskie
Budowlane
Drukarskie
Fotograficzne

Fryzjerskie:

Ondulacji wodnej
ondulacji żelazkowej
utleniania i farbowania
włosów
charakterystyki teatralnej
kosmetyki

Krawieckie
Malarskie
Obuwnicze
Podkuwaczy koni
Rzeźniczo-Wędliniarskie
Stolarzy meblowych
i budowlanych
Tokarskie

Przygotowawcze do egzaminu czeladniczego we wszystkich zawodach.
Przygotowawcze do egzaminu mistrzowskiego we wszystkich zawodach.

KURSY PRZEMYSŁOWE:

Betonarskie
Centralnego ogrzewania
Dozorców maszynowych
Drogomistrzów
Elektrotechniczne i monterów
wys. napięcia
Instalacji oświetleniowych
Instalacji piorunochronów
Instalacji wodociągowych
Kalkulatorów
Kinooperatorów
Kreślenia techniczno-budowlanych
Kreślenia techniczno-maszynowych
Laborantów chemicznych
Mechaników i kierowników
samochodowych

Mechaników wagowych
Metaloznawstwa
Miernictwa
Mistrzów ceglarskich
Narzędziarsko-hartownicze
Nawijaczy silników elektrycznych
Obliczeni części maszynowych
Obsługi maszyn i turbin parowych
Obsługi rozdzielni
Obsługi silników elektrycznych
Palaczy kotłowych
Radiotechniczne
Technologii chemicznej
Wyroby sztucznych kamieni
Wyrobu sztucznego marmuru
Zakładania anten radioodbiornych

Niezależnie od wyżej wymienionych, w razie potrzeby i odpowiedniej ilości zgłoszeń, mogą być organizowane wszelkie kursy wchodzące w zakres rzemiosła i przemysłu.

Kursy powyższe Instytut organizuje we wszystkich miejscowościach Śląska. Dojeżdżający uczestnicy kursów korzystają ze zniżki w opłatach kolejowych. Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela Sekretariat Instytutu w Katowicach, ul. Krasińskiego 3, pokój nr. 28, telefon nr. 335-37, w godzinach urzędowych codziennie od 8 do 15, w soboty od 8-ej do 13.30

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 13 sierpnia

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Audycja dla wsi. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Koncert orkiestry dętej. 9.00 Nabożeństwo. 10.30 Muzyka z płyt. 11.40 Pogadanka. 11.57 Sygnał czasu.

Przegląd czasopism. 13.10 Muzyka obiedowa. 14.00 Czytamy Mickiewicza. 15.00 Audycja dla wsi. 16.30 Koncert skrzypcowy. 17.15 Kto odpowie? 17.30 Podwieczorek z ogródka. 19.00 Teatr Wyobraźni. 19.30 Koncert. 20.10 Dziennik wieczorny. 21.15 Muzyka filmowa. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

KATOWICE

Niedziela 13 sierpnia

6.00 Pieśń poranna. 6.03 Program na dziś. 6.10 Dzień dobry. 6.30 Pogadanka. 7.00 Muzyka poranna. 7.20 Pogadanka aktualna. 10.30 Muzyka z płyt. 13.05 Migawki śląskie. 15.00 Co słychać na Śląsku. 15.10 Audycja słowno muzyczna. 19.30 Polakom za miedzą. 19.40 Co niedzieli u Kralika. 20.05 Wiadomości sportowe. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Poniedziałek 14 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.15 Pogadanka. 8.50 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 14.45 Teatr Wyobraźni. 15.15 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Dzieńnik popołudniowy. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Recital śpiewaczy. 16.45 Kronika naukowa. 17.00 Muzyka do tańca. 18.00 Recital fortepianowy. 18.50 Koncert. 19.00 Audycja strzelecka. 19.30 Przy wieczorzy. 20.15 Rezerwa. 20.25 Audycja dla wsi. 20.40 Dzieńnik wieczorny. 21.00 Koncert solistów. 21.50 Echo mocy i chwały. 22.00 Muzyka do tańca. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

KATOWICE

Poniedziałek 14 sierpnia

5.00 Pieśń poranna. 5.05 Dzień dobry. 6.30 Program na dziś. 13.45 Wiadomości bieżące. 13.50 Muzyka obiedowa. 17.00 Muzyka do tańca. 20.00 Wiadomości w języku słowackim. 20.25 Pogadanka. 20.35 Wiadomości sportowe. 22.00 Audycja słowno-muzyczna. 22.30 Muzyka do tańca. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim. 23.15 Zakochani.

Złóż ofiarę na FON.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

394)

Bankier wyszedł. Bezwzględnie powrócił do domu i napisał list do panów Daneau i de Berizy. Potem udał się do pana de Favieri, otwarcie opisał swoje położenie i zażądał kredytu potrzebnego na zaspokojenie natychmiastowe pana de Lozeraie. Bankier genueński wysłuchał bankiera francuskiego. Potem kiedy Mateusz Durand ukończył mówić, odpowiedział mu zimno:

— Racz mi pan pozostawić listę i wysokość wierzytelności na jakich chce pan oprzeć tę pożyczkę za dwie godziny otrzyma pan moją odpowiedź i powiem panu pod jakimi warunkami mogę wykonać tę operację, jeżeli zaakceptuje ją wykonam.

W dwie godziny potem Mateusz Durand otrzymał list od pana de Favieri, który prosił, żeby do niego przysłał panów Daneau i de Berizy, doda-

jąc, że prawdopodobnie interes da się załatwić. Oczekiwanie, na jakie Mateusz Durand był skazany było bardzo przykre, ale radość jego była niepodobną do opisania, kiedy dwaj jego świadkowie przyszli zawiadomić, że 1.200.000 franków nie były mu wcale potrzebne, ponieważ p. Feliks ofiarował poręczenie panu de Lozeraie, ten że ostatni ją przyjął i pokwitował z sumy należnej od Mateusza Durand, odstępując praw swoich panu Feliksowi.

— Pan Feliks — zawołał bankier, osłupiały, że znajduje znów to imię wmieszane w tak ważną sprawę.

Na wykrzyk bankiera pan de Berizy odpowiedział:

— Tak, ten sam pan Feliks, który stanął na miejscu pana de Lozeraie, ażeby zakupić mój las i który tak szlachetnie na pańskim miejscu.

— Ale któż jest ten człowiek?

— Przysięgam panu, że nie wiem.

— Zobaczę się z nim — powiedział Durand, zamyśliwszy się nad tą szczególniejszą nowiną. Przypuszczam panowie — rzekł wreszcie — żeście nie zapomnieli, że nie tylko interesy pieniężne mam do załatwienia z panem de Lozeraie.

— Nie zapomnieliśmy — odparł pan de Berizy i schadzka główna jest w dniu jutrzejszym o godzinie dziesiętej u pana Favieri, stamtąd wyruszamy wszyscy.

— Dziewiąta, to za późno — rzekł bankier.

— Wybraliśmy godzinę panu.

— Ta godzina zdawała się odpowiednią wszystkim — rzekł pan de Berizy, przerywając panu Daneau, który zabrał głos. Do jutra więc, panie Durand.

Durand pozostawszy sam, czuł pewien rodzaj dzikiej radości, myśląc, że nareszcie będzie mógł pójść się nad tym człowiekiem, który z nim obszedł się tak zuchwale. Ale, kiedy pomyślał, że ten pojedynek mógł mieć zgubne następstwa, że będzie musiał zaprawa dzień porządek w najpilniejszych interesach, pomyślał o córce swojej, którą miał pozostawić wśród labiryntu likwidacji, z której on sam tylko mógł wy-

dobyć resztki fortuny. Co się stało po jego śmierci z tą młodą dziewczyną?

Nazajutrz Mateusz Durand i świadkowie jego, pan de Lozeraie ze swoimi o dziesiątej stawili się u pana de Favieri, powozy czekały, warunki walki ułożone i już mieli opuścić salon, gdy w tym niespodzianie ukazał się pan Feliks. Dwaj przeciwnicy zatrzymali się na widok starca, ten zaś powiedział do nich głosem pełnym powagi.

— Panowie, pragnąłbym z wami pomówić na osobności przed pojedynkiem.

— Otóż panie de Lozeraie — rzekł Feliks — zdaje mi się, że wyświadczyłem panu przysługę, wyprowadzając cię z interesu z panem de Berizy. Panie Durand, nie mniej byłem panu użytecznym, stawiając pana w możności wypłacenia się panu de Lozeraie. W imieniu więc tego co dla was uczyniłem, proszę was, ażebyście mnie wysłuchali.

Po naradzie z sekundantami pan Durand i pan de Lozeraie pozostali sami z dziwnym starcem.

d. c. n.

Tajemnicza śmierć laboranta

Na kilka minut przed pogrzebem
policja opieczętowała trumnę

Z kaplicy szpitala św. Ducha w Warszawie miał się odbyć onegdaj o g. 14 pogrzeb śp. Czesława Durezyńskiego laboranta zatrudn od 4 lat w fabryce chemiczno-farmaceutycznej Bolesława Kroguleckiego.

Na kilka minut przed pogrzebem, do kancelarii szpitala zgłosił się policjant z nakazem od prokuratora, aby pogrzeb wstrzymano. Trumnę opieczętowano i przewieziono do gabinetu medycyny sądowej.

Z zeznań żony śp. Durezyńskiego, Bronisławy i otoczenia wynika, iż Durezyński mógł paść ofiarą zemsty ze strony usuniętego przed trzema miesiącami robotnika. Robotnik ten odznaczał się nieprzychylnym stosunkiem do Państwa Polskiego, co zwłaszcza uwypukliło się w czasie zbiórki na POP.

Wszyscy robotnicy fabryki zebrałi wśród siebie pewne sumy pieniężne na dobrojenie armii, tylko ten jeden robotnik nie podporządkował się temu. Innym razem w czasie drobnego zajęcia robotnik ów wyraził się: „Już nadejdzie niedługo czas, że się z wami policzę!”.

Od tej pory pomiędzy pracownikami fabryki a robotnikiem, który z pochodzenia jest Niemcem, zapanały wrogie stosunki. Wobec tego dyrektor fabryki usunął robotnika przed trzema miesiącami. Wydalony miał rzekomo grozić innym robotnikom zemstą za to, że przyczynili się do jego usunięcia.

W piątek dn. 4 bm. Durezyński został zastrzelony przez kilku nieznaną sprawców na ul. Wolskiej w pobliżu pl. Kereckiego. Durezyński powróciwszy do domu zwierzył się żonie, iż miał nieprzyjemne zajście, lecz nie podał bliższych szczegółów i udał się na spoczynek.

Najazutrz, w sobotę Durezyński pracował normalnie. W niedzielę dn. 6 bm. narzekał przez cały dzień iż źle się czuje i — jak sam mówił — że to

prawdopodobnie z upału. W nocy z niedzieli na poniedziałek o godz. 1-ej Durezyński nagle zasnął, dostał torsji i stracił przytomność.

Lekarz Ubezpieczalni Społecznej zastosował odpowiednie zabiegi, stwierdzając wylew krwi do mózgu. Chorego przewieziono do szpitala św. Ducha, gdzie w cztery godziny później zmarł.

Onegdaj rano do kancelarii św. Ducha zatelefonował jakiś mężczyzna py

tając kancelistkę, czy będzie dokonała sekcja zwłok śp. Durezyńskiego. O trzymawszy odpowiedź przeczącą, tajemniczy rozmówca powiedział: „To jest bardzo źle, bo Durezyński został zabity!”.

Kancelistka powiadomiła o tym dyrektora szpitala Kaczyńskiego, ten zaś — prokuratora Sądu Okręgowego. Wobec tego prokurator zarządził wstrzymanie pogrzebu i opieczętowanie zwłok.

SPORT

Holandia zwyciężyła
w żeglarskich mistrzostwach Europy

Ostateczna punktacja mistrzostw Europy w żeglarskim w Orłowie, jest następująca:

1) Holandia 410.69 pkt, 2) Węgry 370.22 pkt, 3) Estonia 324.87 pkt, 4) Francja 315.45 pkt, 5) Belgia 277.34 pkt, 6) Polska 170.90 pkt.

Po zakończeniu biegu reprezentacja polska publiczność zanosła na rękach mistrza Eu

ropy Holendra Van Vena przez przystań żeglarską do stołu komisji regatowej.

Po podpisaniu przez zawodników deklaracji mistrzostwa orkiestra odegrała hymny: holenderski, węgierski i estoński. W sobotę dnia 11 sierpnia nastąpi rozdanie nagród w komisariacie rządu w Gdyni.

MANEWRY WŁOSKIE

Na zdjęciu artyleria włoska w akcji podczas manewrów armii włoskiej w Pleszynie.

Film podróżniczy
w.. bagażu dyplomatycznym

Przed sądem przysięgłym w Nowym Jorku rozgrywała się wczoraj sprawa przemytu filmów w bagażu dyplomatycznym z Francji do Stanów Zjednoczonych. Na wniosek przysięgłych sprawa została przekazana ministrowi spraw zagr. Hullowi do dalszego rozpatrzenia.

Jak wynika z aktu oskarżenia 20 marca br. aresztowano filmowca Andre de la Vare, który w walizce

francuskiego kuriera dyplomatycznego przemycił do Ameryki film podróżniczy, długości 37.000 stóp, nakręcony we Francji, Algierze, Holandii, Maroku, Szwajcarii i Turcji. W międzyczasie de la Vare skazany został na grzywnę 4459 dolarów. Z Waszyngtonu donoszą, że w sprawie tej zamierza interweniować ambasador francuski de Saint Quentin.

Trener James chwali
POLSKICH PIŁKARZY.

W piątek samolotem odleciał z Warszawy do Londynu trener piłkarski Alex James, który prowadził w Akademii WF. na Białymostku trzy kursy piłkarskie z udziałem najlepszych naszych zawodników i dwa kursy instruktorskie.

Przed wyjazdem oświadczył on co następuje: Stwierdziłem niezaprzeczalnie, że gracze polscy są niezwykle utalentowani i zwłaszcza pod względem technicznym wysoko zaawansowani. Drużyna reprezentacyjna jest groźna dla najlepszych. Ale mają także poważne braki, a przede wszystkim niedostateczną kondycję fizyczną, nieregularność w treningu, szwankuje także taktyka gry zespołowej i odpowiednie krycie. Z tych względów na ten czynnik zwracałem na Białymostku specjalną uwagę i mam nadzieję, że początki w tym kierunku zostały dokonane.

Zarzucono mi, że każe za dużo biegać. Ale przecież, żeby być piłkarzem dobrym, trzeba być wytrzymałym i szybkim, a do tego jedyną drogą przez bieganie. Ja zresztą biegałem razem z graczami, a mam przecież 38 lat i przez ostatnie dwa lata nie trenowałem. Jeśli za tym ja mogłem to wytrzymać, to chyba młodzi odemnie gracze również, i to bez szkody dla zdrowia.

— Całkowicie jestem zadowolony z pobytu w Polsce. Chciałbym tylko, żeby nadal gracze polscy nie zaniedbywali się w treningu i starannie trenowali kondycję i taktykę. Być może, że wróć przed olimpiadą do Polski bardzo bym tego chciał.

STRZELECKI KS. SOSNOWIEC —
KS. NORDIA.

Dziś tj. w sobotę o godz. 16.30 po południu odbędzie się mecz towarzyski w piłkę nożną między Strzeckim Klubem Sportowym a KS. Nordia na boisku KS. Politechnicznego ul. Aleja. Przed tem odbędzie się spotkanie rezerw obu klubów.

Miłośników sportu piłkarskiego i sympatyków obu klubów czeka nieładna sensacja, gdyż kluby wzmocnione obecnie nowymi siłami są w doskonałej formie.

KS. POLONIA — A. K. S.

W dniu 15 bm. na stadionie PMS. w Nowej Wsi, rozegra zawody w piłkę nożną z KS. Polonia z Nowej Wsi. Początek zawodów o godz. 17.

HUMOR

CO SZEPCZA W RZYMIE?

Mussolini zorganizował konkurs między swoimi ministrami. Chodzi o to który z nich jest najgłupszy.

Zwyciężył Achilles Starace. Zwyciężył dla tego, bo był zdania, że minister propagandy Alfieri jest inteligentny.

— Jakże można tak mówić o Starace? Czy pan wie, że był cudownym dzieckiem?

— Dlaczego?

— Tak jest. Mając trzy latka był równie rozumny jak w chwili obecnej.

Duce przedstawia swoich ministrów pewnemu wybitnemu gościowi zagranicznemu.

— Ten to Alfieri.

— To ten wielki rzymski?

— Nie, wielki komik. — A oto nasz arcyrodowy Achilles — mówi, wskazując na p. Starace.

— Achilles? Coś sobie przypominam — mówi przybysz, który widać ma słabą pamięć. — To ten bohater który miał słabą pięć.

— Nie, to nie ten sam, bo ma słabą głowę.

PARLAMENTARZYŚCI FRANCUSCY.

Do pociągu, jadącego z Paryża, wchodzi kontroler i sprawdza bilety pasażerów pierwszej klasy. Jeden z nich wydobywa portfel, karteczkę i powiada:

— Jestem posłem.

Drugi gość wyjmując z kieszeni uczciwie zapłacony bilet pierwszej klasy i powiada:

— Jestem wyborcą.

W KLÓTNE

— Ja ci, Jojnie, życzę, żebyś został kasjerem u milionera żebyś mu ukradł dwieście tysięcy dolarów w złocie, żebyś uciekał balonem i żebyś musiał te pieniądze wyrzucić z kosza, jako balast, bo luźniej balon wpadnie w ręce policji.

Zatrul 28 osób

Z KTÓRYCH 11 ZMARŁO.

Na polecenie prokuratury sądu okr. w Łwowie, aresztowała policja po dochodzeniach sprawcę masowego zatrucia 28 osób studzienną (galareta) rzeźnika z Niemcewa, Stefana Holiana.

Z pośród 28 jego ofiar, którzy nabyli studzienną, 11 zmarło.

Jak wykazały dochodzenia, Holian do sławczył nieświeżą galareta straganiarzom, którzy sprzedawali ją na jarmarkach.

Połknęła pióro do pisania

MONETĘ I WERONAL.

W mieszkaniu swym usiłowała popełnić samobójstwo 32 letnia Maria Szkubniowa, zam. w Boguminie Nowym przez zażycie większej ilości bromu, weronalu, prócz tego by być pewną że samobójstwo się jej uda użarła samobójczyni połknęła pióro do pisania oraz 50 groszową monetę. Została ona w groźnym stanie przewieziona do szpitala w Boguminie. Powodem usiłowanego samobójstwa był zawód miłosny.

Stracenie szpiega

W KRAKOWIE

Pracownik fizyczny jednego z oddziałów wojskowych w Krakowie, Mieczysław Kot, został skazany przez wojskowy sąd okręgowy w Krakowie na karę śmierci za zdradę tajemnic na rzecz jednego z państw ościennych.

Wyrok wykonano w dniu 9 sierpnia 1939 roku.

Wyciąć i Przechować!

TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie

MASZYNY DO SZYCIA

nowo gwarantowane najslawniejszych firm haftują, cerują od zł. 140 używane SINGERA damskie, męskie, specjalne, czółenkowe zł. 50.—

ODERBERG, SOSNOWIEC, 3 Maja 11a/26 w podwórzu

AFISZE

wykonuje gustownie, szybko i tanio drukarnia „Expres Zagłębia”

6-14-97

ZAWIADAMIAMY

P. T. Publiczność, że już w najbliższych dniach ukaże się w Będzi nie najaktualniejszy film sezonu p. t.:

ZEZNANIE SZPIEGA

Z poważaniem
DYREKCJA.

Sygnatura Km. 807/36

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Dąbrowie Górniczej rewiru II-go Wincenty Cieplinski, mający kancelarię w Dąbrowie Górniczej przy ul. Kr. Jadwigi 27 na podstawie art. 602, 603 i 604 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie należności Józefa Kaczmarzyka odbędą się następujące licytacje ruchomości w li-im lerninie:

W dniu 18 sierpnia 1939 r. o godz. 13 w Zagórze przy ul. Krakowskiej 4 składających się z mebli domowych, maszyny do szycia i radiodziennika, oszacowanych na łączną sumę zł 505.

W dniu 18 sierpnia 1939 r. o godz. 13 m. 30 w Zagórze przy ul. Miraszewskich Nr 31 składających się z mebli domowych oszacowanych na łączną sumę 390 zł.

W dniu 18 sierpnia 1939 r. o godz. 14 w Zagórze przy ul. Miraszewskich 29 składających się z mebli domowych i maszyny do szycia, oszacowanych na łączną sumę zł 447 gr. 60.

Ruchomości można oglądać pod wskazanymi adresami w dniu licytacji.

Dąbrowa Górna, dnia 9 sierpnia 1939 r.
Komornik W. CIEPLINSKI.

Kino „EDEN”

Dzie

ZEZNANIE SZPIEGA

I seans o godz. 17.30, II s. — 19.30
III s. — 21.30.

w niedzielę i święta I s. 15.30.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POTRZEBNY cukiernik albo starszy uczeń Dąbrowa Król, Jadwigi, Kociolkowski.

SŁUŻĄCE, kucharki, kelnerki, bufetowe obsługujące potrzebne. Biuro. ORZ. Książki 1.

POTRZĘBA zaraz dwóch samodzielnych stolarzy na roboty formowane. Sosnowiec, Pawia 11, Treпка.

INTELEKTUALNA panią do 3-letniego chłopczyka poszukiwana. Zgłoszenia J. Klepfisz, Sosnowiec, Mościckiego 4.

UWAGA!

Agentki domokrężne mogą zarobić od 300 do 600 zł miesięcznie przy sprzedaży po kupnego artykułu. Zgłoszenia przyjmują się w Katowicach.

UL. OPOLSKA 18 M. 8

geoz. urzęd. od 10—12 i od 3—5 codziennie DOZORCA nocny ze znajomością obsługi samochodu potrzebny. Oferty pod „Dozorca”.

POSZUKUJE pracy od wzięcia w charakterze bufetowej lub kawiarki z dobrym świadectwem. Zgłoszenia Dąbrowa kiosk Góralskiego pod „Kawiarka”.

BUCHALTER - HANDLOWIEC poszukuje posady od zaraz. Łaskawe zgłoszenia Sosnowiec, Jagiellońska 5/22. Prowadzi buchalterie sklepową.

KUPNO I SPRZEDAŻ

WAPNO

budowlane w bryłach I-go gatunku, tła- ste o dużej wydajności. Wapieniki „Brynica” Czeładź telefon 62750

Preremera wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97.

Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.

BĘDZIN.

KINO „ŚWIATOWID”

wyświetla wielki film pt.

TRZY WALCE

KINO „APOLLO”

wzniesienie najlepszego polskiego

filmu pt.

DZIEJE GRZECHU

KINO „NOWOŚCI”

wielka sensacja dźwiękowa pt.

BORNEO

ZAKŁAD RZEZBIARSKO -
KAMIENIARSKI I BETONIARSKI

Józef GAJOS

Dąbrowa Gór. Al. Ks. Bandurskiego 10

WYKONYWA
pomniki grobowe,
rzeźby z kamienia
marmuru, granitu
i sztucznych kamia-
ni oraz groby mu-
rowane. — Dział ba-
toniarski: stopnie,
posadzki, płyty, stu-
py, balkony i tral-
ki balkonowe i
wszelkie roboty
wchodzące w zakres
— powyższy. —
Wykonanie
gwarantowane

Leczniki

hamak, kosze, worki pościelowe, linoleum
ceraty chodnik, wycieraczki, szczotki
pedale, meble koszykowe, łóżka polowe
i art. gospodarstwa domowego poleca

Lucjan Styliński

SOSNOWIEC, 3 Maja 30, tel. 61700. Ceny
niskie.

WAPNO w bryłach z pieca Hoffmanow-
skiego oraz wapno lasowane znane ze
swej dobroci polecają Zakłady Wapien-
ne Józef Palusiński, Sosnowiec - Srodula
telefon 62267.

KAFLE białe i kolorowe, płytki sejsyjne
glazurowane, posadzki terakotowe i cemu-
towe, cegły i gliny szamotowej, zaprawa
szlachetna do fasad oraz wszelkie przybo-
ry do pieców sprzedaje najtaniej „Pieckafel”
Sosnowiec, Sienkiewicza 2 w podwórzu.

91 PRETÓW ornej ziemi przy ul. Pańskiej
Nr. 56 w Sosnowcu sprzedam.

ZARAZ do sprzedania całe urządzenie do
pokojów różne meble, kredens, stół rozsu-
wany, biurko mejskie, czarne duże biblioteka,
umywalki z marmurami, szafy, raga-
li w dobrym stanie, otomany, kozetki z
fotelami. Wiadomość Zawiercie, 3 Maja 17
u dozorcy. Obejrzeć można w każdej chwili

MŁODE buldogi do sprzedania. Dąbrowa,
Król, Jadwigi, Kociolkowski.

PLAC budowlany do sprzedania przy ul.
Moniuszki i Swobodnej. Wiadomość Dzie-
wiza 24 parter

DO SPRZEDANIA majątki rolne, miejskie

nieruchomości, place lokale handlowe ko-
rzystnie do kupna Sosnowiec, Mościckie-
go 12 biuro, tel. 62544

OKŁADZIONÓW. Sprzedam gospodarstwo

4 hektary ziemi, zabudowania. Miejsco-
wość letniskowa, Wiadomość w admini-
stracji.

ZBIÓRNIKI żelazne używane kupimy. Zgło-
szenia: Katowice, skrytka pocztowa 127

DO sprzedania dom dwupiętrowy nowo-
cześnie wybudowany. Wiadomość w admini-
stracji.

MIEDROGO sprzedam dom, oficynę, pięt-
rzą, sad. Wiadomość: Częstochowa, Mickie-
wicza 24, gospodarz.

UWAGA 15.8. -- 30.9. 1939 r. UWAGA

to
okres propagandy

imbryka elektrycznego

Każdemu P. T. Odbiorcy, który na będzie u nas imbryk elektryczny,
samowar, lub elektryczną maszynkę do parzenia kawy, dodajemy
bezpłatnie

piękny serwis porcelanowy na 6 osób.

Prosimy odwiedzić nasz salon pokazowy przy sklepie elektrowni w So-
snowcu, ul. Piłsudskiego 18, telefon 628-54.

**ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.**

KINO „ZAGŁĘBIE”

Chcesz pokoju — szukaj się do wojny

oto idea filmu

ORŁY MORSKIE

Przy współudziale wszystkich sił morskich Stanów Zjednoczonych wy-
produkowano ten gigantyczny film. Tysiące wrażeń! Elektryzujące
emocje! — W rol. gł.: GEORGE BRENT jako słynny „as” amerykań-
skiego lotnictwa! JOHN PAYNE jako awanturniczy brat! i GLIA
DE HAVILAND jako przyczyna „chłutej” wojny braci—rywali!

Początek o g. 17.30 w niedzielę 15.30

KINO „PATRIA”

Potężny dramat miłosny p-g, głośnej powieści VICKI BAUM p. t.:

STUDENTKA

W rolach gł. MADELEINE RENARD I CONSTANT REMY

NAD PROGRAM GEORGE O'BRIEN w filmie p. t.:

POD CUDZYM NAZWISKIEM

OKAZJA! Dochodowy folwark blisko stacji
i miasteczka tanio sprzedam lub zamienię
na dom z powodu choroby. Ziemia I klasy
las, łąka. Inwentarz martwy i żywy kom-
pletny. Poczta Górkowice pod Piotrkowem
Trib. skrzynka pocztowa Nr. 2.

KUPIE w Sosnowcu dom nowy z wygoda-
mi, z długoterminową pożyczką. Oferty
kierować do administracji pod „Bazyli” z
podaniem ceny.

LOKALE

55 UBIKACJI (duże sale) na lokal szkolny
fabryczny lub przedsiębiorstwa do wynaje-
cia. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Piłsudskie-
go 12/1.

DO wynajęcia pokój z kuchnią zaraz. Wia-

domość Sosnowiec, ul. Będzińska Nr. 19

DWA pokoje kuchnia, wygodny. Partei lub

drugie piętro czynsz 70—75 wolne od 1

września Sosnowiec, Moniuszki 14/7.

MAGAZYN w centrum miasta do wynaje-
cia. Oferty pod „Magazyn”.

SUTERYNA do wynajęcia. Sosnowiec ul.

Nowa 14-a. Wiadomość u gospodarza.

LOKALE: 2 pokoje z kuchnią, pokój z

kuchnią z wygodami w nowym domu przy

ulicy Rybnej do wynajęcia. Wiadomość:

Lamanowskiego 19, Służalek.

DO wynajęcia od zaraz 4 i 2 pokoje z

kuchnią, piękne, słoneczne pełny komfort

Wiadomość w administracji.

ZGUBIONE DOKUMENTY

WOJCIECH ŚLIWON zgubił książkę woj-
skową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec
i dowód osobisty wydany w Wielkich

Haidukach.

ZDZISŁAW PIECHOCKI zgubił kartę woj-
skową wydaną przez P. K. U. Będzin.

RYBAJZEN MORDKA ELA zgubił ksia-
żeczkę wojskową wydaną przez P. K. U.
w Chełmie, dowód osobisty wydany przez
magistrat w Chełmie i kartę rzemieślni-
czą Nr. 841 wydaną przez Starostwo w
Chełmie.

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobi-
sty wydany przez magistrat z poświadczo-
nym obywatelstwem starostwa zawierciań-
skiego, książeczkę wojskową z kartą mobi-
lizacyjną i kartę wędkarską rok 1939/40
wydaną przez starostwo Zawiercie. Ignacy
Miciński, Zawiercie Piłsudskiego 25

DAWID SZTEINFELD Dekerta 20, zgubił
książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U.
Sosnowiec.

RÓŻNE

Zakład pieczętarski
Lucjan Styliński

Sosnowiec, ul. 3 Maja 30, tel. 61700 wy-
konuje pieczątki, szyldy emaliowane itp.
ZAPISY na

KURSY
BUCHALTERYJNE,
STENOGRAFII

oraz pisanie, liczenie na maszynach

MICHAŁA

KOŁACZKOWSKIEGO

Będzin, Sączewskiego 25. Przyjmuje ser-
kreariat codziennie. Zniżki tramwajowe.
Niezamierzonym stypendia

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 zł, w tekście 50 gr. za tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po
10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. —

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.

Bezimienni bohaterowie z pod trójkolorowego sztandaru

W BIURZE WERBUNKOWYM LEGII CUDZOZIEMSKIEJ

(Od własnego korespondenta, za pośrednictwem ag. „Konty nent“)

Paryż w sierpniu.
Dwa tygodnie minęły od wspaniałej parady na Placach Elizejskich.
Dwa dni — tydzień minął od chwili, kiedy paryżanie od czasu złączenia w jedną całość, Paryż ogłosił definitywnie w Legii Cudzoziemskiej.

W zwartych szeregach, w białych tropikalnych kepi, szli bezimienni bohaterowie szli ludzie z baz operacyjnych w Sidi Bel Abbas w Merses... Szli równym krokiem, na „garde à Vous“ — ludzie którzy karabin dzielą z łopata, którzy pod trójkolorowym sztandarem walczą i budują.

Bo Legia to nie tylko wojsko, to armia szarych robotników, którzy pracą swoich rąk budują szczyty z dniem każdym zdobywają nowe tereny pod cywilizację.

Legioniści z Afryki stali się w Paryżu modni. O Legii dziś mówi każdy... Legia przestała być synonimem zbiorowiska szumowin, które przygarnęła, równość głosząca, Republika.

Dzisiaj, w dobie wielkich wydarzeń w okresie, kiedy Francja czuwa i kiedy wszyscy jak jeden mąż czekają w pogotowie na chwilę groźną, Legia stała się synonimem bohaterstwa i poświęcenia.

My mamy naszą wolną i piękną ojczyznę...

W kącie sali rozmawiano z ożywieciem. Czekano na badanie lekarskie. Dwaj Niemcy rozmawiali z Polakiem. Rozmowie przysłuchiwał się obecny na sali żandarm francuski.

Ja, Polak z Zagłębia Bethune (francuskie zagłębie węglowe), chciałem się zaciągnąć.

Ty, Polak — zdziwili się, Niemcy. Przecież ty masz własną, wolną ojczyznę... Ty nie to, co my...

— A czego ty tu szukasz — wnieśli się do rozmowy żandarm. Masz czas, kiedy wybiję godzinę czynu, wówczas powołam cię własną Ojczyzną. Takich jak ty — szkoda do Legii, idź pod swoje sztandary...

Opuściliśmy za naszym rodakiem

salę biura werbunkowego...

Un Polonais... gonili za nami szepty tych bezimiennych cudzoziemców, szukających spokoju w cieniu sztandaru Republiki.

To Polak, on ma własną Ojczyznę!.. tyle było zazdrości w tym powiedzeniu, tyle utajonych marzeń i nadziei, w tym jednym określeniu: on ma swoją Ojczyznę, że mimowolnie nasunęła się myśl iż niema takiej kary na jaką zasługują ci, którzy zmuszają tysiące nieszczęśliwców do bezkresnej wędrówki po świecie...

Ci, którzy wytworzyli w tysiące ludzi bez Ojczyzny. Siłą i gwałtem w najbardziej wartościowych jednostkach wytworzyli sztuczny kompleks niższości...

Za kilka miesięcy zakwalifikowani przez komisję lekarską ludzie z przed biura werbunkowego, śpiewać będą hymn legionistów i śnić nieprześniomy sen o pięknej i wolnej Ojczyźnie.

JERZY M.

Biuro werbunkowe

Stoimy przed jednym z biur werbunkowych Legii Cudzoziemskiej, w okolicach Place de la Bastille. Szary, obdrapany budynek. Nad bramą Marianne, symbol Republiki a niżej napis: „Ministère de la Guerre Bureau de Recrutement“.

Na ulicy stał długi ogonek. Mieszały się z tłumem, zajmujemy miejsce w kolejce. Jest godzina 5 rano. Biuro rozpoczyna swoje czynności za godzinę.

Przed nami stoi dwu Niemców. Ojciec i syn... Wszczynamy rozmowę.

— Pan Niemiec? — pytamy.

— Tak, Niemiec. Wstępuje do Legii, bo wiem, że jeśli znajdzie potrzeba, to chociaż ja, Niemiec będę walczył z Niemcami... Brzmi to chyba dziwnie — dodaje, niby tłumacząc — wszak my, Niemcy mamy głęboko zakorzeniony patriotyzm. Ale ja nie będę walczył z Niemcami, które kocham, lecz ze zniechęconym reżimem, który z Ojczyzny mojej uczynił zagłębisko dla całego świata... Wiem, osiągnę w dalszym ciągu moją sprawę, że tu, w Legii będę mógł walczyć pod własnym nazwiskiem, bo tu o nazwisko nie pytają. A to jest bardzo ważne dla mnie, bracie, wzgląd na rodzinę moją mieszkającą w Rzeszy.

— To syn mój młody ma zaledwie 1 lat... 100, procent aryjczyk, i mimo to taki sam emigrant jak i ja. Toż wstę-

puje do Legii... Ja go nie namawiam, tak samo jak nie namawiałem, opuścił Niemcy i przybył tu, do nas nie przez zieloną granicę.

WYWCZASY KROLEWSKIE.

Król Jerzy VI, wraz z królową Elżbietą i córkami, bawi na wywczasach w zamku Balmoral w Szkocji.

Na zdjęciu — rodzina królewska w otoczeniu harcerzy szkockich na zawodach piłkarskich w Balmoral.

Kto zapłaci za przelane łzy

Woluntka posuwamy się. Ogonek zwiększa się z każdą chwilą. Zjawił się policjant, który czuwa, aby spokój i porządek nigdzie nie został naruszony.

Nawet policjant jest dziś jakiś inny. Już nie patrzy złym okiem na cudzoziemców. Usmiecha się uprzejmie rozmawia z oczekującymi swej kolejki kandydatami na strażników i budowniczych Republiki.

Po przeszło godzinie znajdujemy się wreszcie w wielkiej sali, w której odbywa się zapisywanie personaliów przysięgłych legionistów.

Votre nom... nazwisko pańskie, pyta sierżant, urzędujący za biurkiem. Petent podaje nazwisko. Nikt go nie pyta o papiery narodowości.

W Legii nie narodowość, nie paszport odgrywa decydującą rolę. W Legii, po latach służby największe znaczenie ma jakoś, gatunek człowieka.

Obserwujemy obecnych. Zwraca uwagę duża ilość Włochów. To emigranci polityczni. Mieszkają już od

szeregu lat we Francji. Dziś chcą zapłacić Republice za okazaną im gościnność...

Na uboczu stoi gromadka Czechów. Na pierwszy rzut oka poznać wojskowych...

Za chwilę stają przed sierżantem. Podają własne nazwiska, rangę. Są wśród nich oficerowie.

Kiedy sierżant wypisywał w rubryce: dotychczasowy zawód jednego z petentów — Kapitan lotnictwa, w oczach wychodzący czeskiego zabłysły łzy...

Czeski oficer położył podpis na kontrakcie. Sierżant spojrzawszy uważnie, odebrał arkusz zadrukowane go i zapisanego papieru, stanął na baczność i cicho powiedział: „merci mon commandant...“ dziękuję, mój kapitanie.

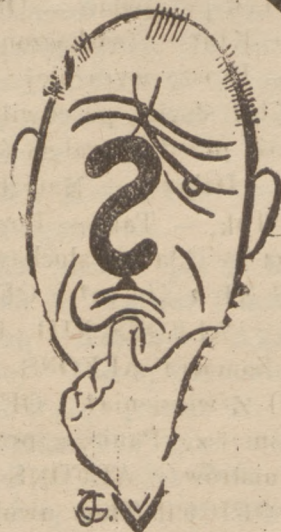
I to było wszystko. Trzy słowa, które wiele mówiły, które wyrażały zrozumienie dla oficera pozbawionego ojczyzny i żołnierzy...

ZAKŁAD RZĘBNIARSKO-KAMIENIARSKO I BETONIARSKO
H. FOCHTMAN
NAJSTARSZA FIRMA W ZAGŁĘBIU
DĄBROWA GÓRNE: ul. Kr. Jadwigi 16
(obok ostatniego przystanku tramwajowego)
telefon 68.796

WYKONYWA
pomniki, grobowce, rzeźby z kamienia, marmuru, granitu, i sztucznych kamieni oraz grobowce marmurowe. — Dział betoniarski: stopnie, posadzki, płyty, słupy, balkony i tralki balkonowe rur, kanały, cegne kregi studzienne, i wszelkie roboty wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie gwarantowane, warunki płatności do godne.

— FIRMA ISTNIEJE OD 1906 R. —

GDZIE znajdziesz wiadomość?

- o dobrem kupnie lub sprzedaży
- o wolnej posadzie
- o poszukujących pracy
- o wolnym lokalu
- o zagubionych i znalezionych dokumentach — oraz
- o wszystkim co Cię interesuje —

Tylko w ogłoszeniach zamieszczanych w „EXPRESIE ZAGŁĘBIU”

Pierwotni ludzie XX stulecia

Niezwykły eksperyment milionera amerykańskiego i bardziej jeszcze niezwykle jego zakończenie

Tylko w przedziwnej mentalności Amerykanina, mógł zrodzić się fantastyyczny pomysł, aby w XX stuleciu dokonać eksperymentu wychowania ludzi w pierwotnych warunkach czasów przedhistorycznych. Sam eksperyment był dość interesujący, a wyniki jego posłużyły najwymowniejszą ilustracją, iż praw natury zwyciężyć niepodobna.

Przed dwudziestu laty, jeden z milionerów amerykańskich, Warrington Dawson, po przestudiowaniu Rousseau, postanowił zrealizować problem wychowania człowieka na łonie natury zdala od cywilizacji i kultury współczesnej. Eksperyment, który wywołał w swoim czasie duże zainteresowanie, polegał na tym, że zakupił on w Szwajcarii olbrzymi majątek ziemski, polecił otoczyć go kilkunastometrowym murem i zniszczyć na terenie tego majątku wszelkie ślady cywilizacji — zburzyć dom, na miejscu którego postawił prymitywną chatynkę, usunąć wszystko, co mogłoby mówić o jakimś innym życiu i nie uprawiać pół ani ogrodów, by wszystko rosło dziko i naturalnie. Następnie zamiescił on w dziennikach amerykańskich ogłoszenie, komunikując, że pragnie u synów i dwoje dzieci różnych płci, ładnych i zdrowych ofiarując rodzicom po 5000 dolarów za każde dziecko.

Znalazło się tysiące ludzi, którzy zgodzili się na sprzedanie swych dzieci. Dziwak milioner zasypywany został ofertami. Po długich oględzinach i badaniach z pośród 2 tysięcy dzieci wybrano 4-letniego chłopca Oskara Sebela i 5-letnią dziewczynkę Ewę Darwasz.

Dzieci odwieziono do Szwajcarii i umieszczono ich w izolowanym majątku, położonym w pobliżu Zurychu.

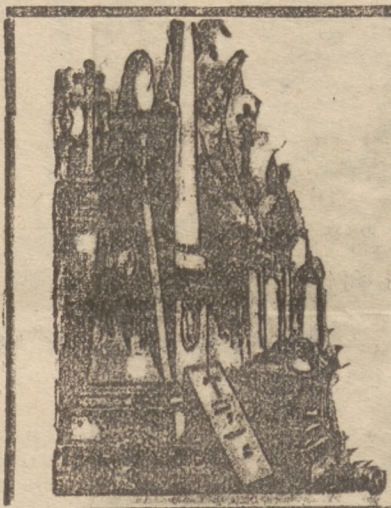
— Pragnę, aby dzieci nie znały łóżek, pościeli samochodów i przyborów do jedzenia, strojów a zwłaszcza pragnę, by nie znały ludzi. Gdy wychowały się w tych pierwotnych warunkach — pokażę światu najzdrowszych i najsilniejszych ludzi przyszłości.

Początkowo służba Dawsona sprawowała opiekę nad dziećmi, później pozostawiono ich samych, przynosząc w porze zimowej potrawy, które spuszczano na sznurze poprzez wysoki mur. Latem dzieci miały same zdobywać sobie pokarm, polując w lasach i żywiąc się ogrodnictwem i owocami. Dzieci latem nosiły tylko opaski płóciane na biodrach a zimą ubierały się w skóry zwierzęce.

Upłynęło 19 lat. Rok tylko pozostał do czasu, w którym Dawson zamierzał przedstawić światu swych niezwykle wychowanych. I oto nastąpiło wydarzenie, które pokrzyżowało

plany Dawsona. Pewnego dnia — było to przed kilku miesiącami, na łące w majątku, wylądował samolot. Motor zepsuł się i lotnicy zmuszeni byli lądować jak najszybciej, nie próbując odszukać lotniska. Gdy zabrali się do reperacji motoru, ujrzeli nagle przed sobą dziwną parę. Przypomnieli sobie historię, którą publikowały amerykańskie gazety. Wylądowali więc młodych mężczyzn i niewiastę. Po naprawieniu samolotu, zajądowali doń parę i odlecieli.

Dawson postawił na nogi całą polację. Po kilku miesiącach natrafiono na ślad zbiegów. I jakim był wynik eksperymentu? — Okazało się, że Oskar występował w cyrku jako atleta a Ewa była tancerką w music-halla. Młodzi ludzie, których nowi opiekunowie wprowadzili w świat, zachwycali się nowym życiem, łózkami, strojami, napojami alkoholowymi... Eksperyment Dawsona poniósł całkowite fiasko.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 9224

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t.j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, murowanie grobów i t.p. Wykonanie solidne i dogodne warunki — płatność.

Gospodarcza samowystarczalność Anglii

Wiele się mówi o tym, że Anglia bez swoich wielkich kolonii nie mogłaby zapewnić swoim obywatelom dostatecznej ilości produktów spożywczych. Byli nawet tacy, którzy twierdzili, że w razie utraty lub przerwy komunikacji z koloniami Anglii groziłby głód.

Tak jednak nie jest. Ostatnie prace uczonych angielskich, oparte na doświadczeniach agronomów wykazały, że Wyspy Brytyjskie mogą z łatwością wyżywić wszystkich mieszkańców. Ziemia angielska doskonale rodzi zboże i to w ilości zupełnie wystarczającej na zapewnienie całkowitej samowystarczalności. Dzięki nowym badaniom opinia całego świata przekonała się ostatecznie, że projekt wygłoszenia Anglii z kolonii w swoim czasie przez Niemcy, ze pomocą odcięcia Wysp Brytyjskich od kolonii, jest fantazyjną mrzonką.

Lodownie

Maszynki do lodów
Leżaki

poleca:

Stefan Klimaszewski
„METALURGIA”

SOSNOWIEC, WARSZAWSKA 8
tel. 617-90.

WACŁAW GRUBIŃSKI.

13 kwietnia Alfonsa XIII

WACŁAW GRUBIŃSKI.

W chwili, gdy depesze donoszą o planowanej intronizacji Alfonsa XIII warto przypomnieć dzień 13 kwietnia 1931 roku, w którym b. król podpisał akt abdykacji. Tym bardziej warto że dzień ten opisany jest mistrzowskim piórem najbliższego bliźniego essayisty polskiego, Wacława Grubińskiego (Red).

Na ulicach Madrytu 13 kwietnia 1931 roku leje się krew. Tłum się burzy. Mimo to król Alfons XIII jest w różowym humorze. Przekomara się ze swą zazdrosną żoną, żartuje z synami. Beztrosko rozmawia z dzie-

nikarzem Cezarym Silbergoldem, który niewiedząco jak przedarł się przez strażę i dotarł do pałacu. Król nie wierzy, że ta „pukanina” ma większe znaczenie a zresztą i „lud musi się czasem wyszumieć” gdy w tem

„Rozlega się dzwonek telefonu.

OFICER (bierze słuchawkę) Halo? Tak jest, pałac. — Oficer służbowy. — Kto? — (zaskoczony) Kto mówi? — Proszę wyraźniej — (zdumiony) Kto? słucha, po chwili staje na baczność przed aparatem — — Uważam. — Dobrze. — Natychmiast. — Ile? Tak. — Tak. — Rozumiem. — Rozkaz. — (kładzie słuchawkę) ALFONS XI: Kto to? OFICER Zamorra. ALFONS XIII Kto? OFICER Zamorra. ALFONS XII (zdumiony) Z więzienia? OFICER Nie, Najjaśniejszy Panie, z prezydium rady ministrów. ALFONS XIII Jak to? OFICER Tłum uwolnił Azanę, Zamorę, Marquinę; ratusz, elektrownia, ministerstwo spraw wewnętrznych w ręku rewolucjonistów.

ALFONS XI (zdumiony) Ale... OFICER Zamorra zaraz tu będzie. ALFONS XIII Zamorra? DRUGI SYN (do Pierwszego) Mówiłem, że (wskazuje okno) za głono.

KRÓLOWA Chyba w takiej chwili nie przyjmiesz tej panny Sertoza Szimony? ALFONS XII (niecierpliwie) Przecież to siostrzenica Zamorzy. Co mówił Zamorra? OFICER Żeby się Wasza Królewska Mość nie denerwowała. KRÓLOWA Jak chcesz (idzie ku lewym drzwiom)

ALFONS XIII (do Oficera) Co? OFICER Ze Waszej Królewskiej Mości nie grozi, ani jego rodzinie.

Królowa otworzyła drzwi i wyszła. Słychać śpiew. ALFONS XI (do Pierwszego Syna) Zamknij. PIERWSZY SYN (wstaje i zamyka drzwi) DRUGI SYN (przez zęby) Ada Sari. OFICER Żeby się Wasza Królewska Mość przygotował do podróży, z królową, następcą tronu i książętami. Bezpieczeństwo w drodze zapewnione. ALFONS XIII (chwila skupionego namysłu, cicho) Do diabła! OFICER Czy panna Sertoza? ALFONS XI Czekaj, (po krótkiej walce myślowej) uśmiecha się niby wesoło do Silbergolda) Cóż pan na to, panie redaktorze? SILBERGOLD Wisiało na włosku. ALFONS XIII Co? SILBERGOLD Deironizacja. Czasy nie sprzyjają nam, jestatycznemu na świat pogładowi ALFONS XIII Tę interesującą rozmowę dokończymy innym razem. (kiwnął głową na pożegnanie).

SILBERGOLD Czyby Wasza Królewska Mość nie raczył odpowiedzieć mi tylko na jedno pytanie? (wyjmuje

la, wyjedziesz bezpiecznie z Hiszpanii jeżeli nie pokrzyżują jego planów. Woi żołnierze pałacowi przez bezprzewodny telefon król. (do Oficera) notatnik z kieszeni i ołówki) ALFONS XIII Słucham. SILBERGOLD (wyraźnie) Co odczuwa król w chwili dymisji? ALFONS XIII (przyjrzał się z uśmiechem Silbergoldowi) A może pański dziennik wołał wiedzieć co odczuwa monarcha, wyjeżdżający na urlop? SILBERGOLD Wasza Królewska Mość zamierza wrócić? ALFONS XI (wskazuje ręką pokój w którym się znajduje) Lubię to mieszkanie.

PIERWSZY SYN (do Silbergolda) Monarchia, która istnieje piętnaście stuleci, nie może upaść w piętnaście godzin. SILBERGOLD (kurtuzyjnie) Dałby Bóg, Wasza Wysokość.

SERTOZA (z prawej głębi) Najjaśniejszy Panie. Pozwoliłam sobie złamać etykieta, ponieważ idzie o życie Waszej Królewskiej Mości i nie ma chwili do stracenia. ALFONS XIII (z zaskoczeniem) Jeszcze nie wyglądała pani tak, tak pięknie panno Sertoza.

SERTOZA Rozkaz, niech gwardia pałacowa nie stawia oporu.

ALFONS XIII Szimona Sertoza mnie zdradza!

SERTOZA. Nie. Najjaśniejszy Panie, pragnę Cię ratować! Dotarłam do wuja Zamorzy, on mnie tu przysy-

13 sierpnia 1914 r.

MINĘŁO 25 LAT...

Do oddziałów, spędzających noc na biwaku pod Karczówką dołączył się oddział konnych Sokolów z Krakowa, przybyły pod komendą Śniadowskiego. Nocleg oddziałów ubezpieczały gęsto rozstawione placówki oraz liczne patrole. Noc przeszła spokojnie. Dopiero koło godz. 9 rano Rosjanie rozpoczęli akcję, mającą na celu o skrzydlenie oddziału, a niedługo potem na stanowiska strzeleckie padły pierwsze strzały artylerii. Ten pierwszy chrzest artyleryjski strzelcy wytrzymali doskonale, wobec jednak, groźby oskrzydlenia i odejścia drogi odwrotu, Sosnkowski zdecydował się na wycofanie się z Karczówki i odwrót, odbywał się przy akompaniamencie ognia artylerii rosyjskiej. Na stopnie zaś znanymi por. Kasprzyckiemu przejściami, oddział dotarł do Słowika. W tyle walkę odwrotną prowadził pluton Piątka-Herwina, który po wycofaniu się z dworca kieleckiego posuwał się w ślad za oddziałem. Celem szybszego połączenia się z siłami głównymi, pluton zarekwirował podwozy i w czasie, kiedy poczęto organizować dla niego wsparcie, połączył się z oddziałem głównym. Dalszy odwrót w kierunku Chęcin i Brzegów odbywał się spokojnie. Oddziały miały za sobą pierwszy poważniejszy, jakkolwiek prawie bez strat, stoczony bój

pod Kielcami. Na nocleg oddział stanął w Brzegach na południowym brzegu Nidy.

Tymczasem Józef Piłsudski nie zastawszy ppłk. Nowaka w Miechowie udał się do Krakowa. Tam zorientował się ogólnie w położeniu politycznym po zetknięciu się z członkami KSSN. Spotkanie z ppłk. Nowakiem nastąpiło w godzinach wieczornych. Przedmiotem rozmowy było spodziewane dojdzie do skutku organizacji politycznej, złożonej z posłów do parlamentu Płk. Nowak kładł nacisk na to, by Piłsudski do organizacji tej przystąpił, w przeciwnym wypadku bowiem nie mógłby osiągnąć swych zamiarów a sam Piłsudski i jego oddziały byłyby narażone na szereg przykrości i przeszkód. W odpowiedzi na to — w zamaskowanej formie wypowiedziane — ultimatum Piłsudski oświadczył, że nie może dać odpowiedzi do czasu, nim nie będzie dokładnie poinformowany, kto do organizowanej instytucji wejdzie. Po tej rozmowie Piłsudski odjechał do oddziału, tracąc na kilka dni łączność z Krakowem wszystkimi politycznymi poczynaniami, tam podejmowanymi.

Na główny plan tej akcji wysunął się Juliusz Leo, który powrócił w tym dniu z Wiednia, po przeprowadzeniu tam szeregu konferencji z oficjalnymi czynnikami austriackimi. Znalazłszy pełne uznanie dla postawy Polaków oraz zachętę do utworzenia politycznej a delegacji wobec Austrii reprezentacji, powrócił do Krakowa z zamiarem jak najszybszego doprowadzenia do skutku zarysowanego się między stronnikami porozu-

mienia. Zamiar ten ujawnił Leon na zebraniu posłów do parlamentu austriackiego, zwołanym na wieczór, dn. 13. VIII. Przedstawiwszy po krótkim przebiegu konferencji w Wiedniu rzucał projekt utworzenia Legionów, któreby walczyły u boku Austrii o sprawę polską. Projekt ten został przyjęty jako podstawa do dalszych pertraktacji, zdążających do połączenia wszystkich politycznych ośrodków w Galicji.

W dniu tym krakowska komenda Sokolich Drużyn Polowych ogłosiła następującą odezwę:

„Rodacy!

Do walki z caratem o wolność Narodu Polskiego staje Sokolstwo Polskie nasze, nasze Drużyny Polowe gotowe do boju pragną co prędzej znaleźć się w walce, pragną wywalczyć lepszą dolę dla naszej Ojczyzny.

Wzywamy wszystkich zdolnych do boju, niech stają w naszych szeregach aby złożyć ofiarę krwi, Ojczyzna wzywa.

Wzywamy całe społeczeństwo, niech

nam śpieszy z pomocą materialną, niech nie skąpi ofiar dla naszych żołnierzy by ich najwięcej mogło stanąć w szeregach.

Składajcie ofiary poborcom naszym do puszek naszych, dawajcie na co kogo stać, grosz i kosztowności bo kiedyż stać nas będzie na ofiarność, jeżeli nie dziś... „Dalszy ciąg odezwy zawierał wyliczenie przedmiotów potrzebnych dla żołnierzy oraz ustalał techniczną stronę składania ofiar.

Wyjeżdżasz na urlop?

Nie zapomnij zaabonować

„Expresu Zagłębia”

który będzie Cię informował o najświeższych wydarzeniach w kraju i zagranicą. — — — „EXPRES ZAGŁĘBIA” — kosztuje z przesyłką pocztową TYLKO ZŁ. 2.— miesięcznie. Zamówienia na prenumeratę przyjmuje Administracja w Sosnowcu tel. 61497, oraz wszystkie oddziały i agencje.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze 2% FRBR.
KOWALSKINA
skazuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPY I KATARZE

Panie królowo... Najjaśniejszy Panie, wydaj, wydaj rozkaz, umieram z przeżeniam!

ALFONS XIII (uspakajając) Och, panie Szymeno... SZYMENA (przerazona) Bo jeżeli z pałacu padną strzały... ALFONS XIII Niech pani usiądzie (podtrzymuje Sertoza) SERTOZA Rewolucjonisci wpadną do środka i żywa noga nie ujdzie! (prawie mdlewa).

PIERWSZY SYN (podaje Sertozie szklankę wody).

SILBERGOLD (do Alfonsa XIII) Trzeba wydać ten rozkaz. Może być nieszczęście, nie wiadomo po co.

ALFONS XIII (do Sertozy) Krópielko... SERTOZA (nalegając) Najjaśniejszy Panie!... ALFONS XIII (do Oficera) Niech złożą broń.

SERTOZA Dziękuję. (Oficer wyszedł).

ALFONS XIII (do Sertozy, biorąc jej dłoń w swoją rękę) Ta śliczna rączka zdjęła mi w tej chwili koronę z głowy.

SERTOZA Nie! Ocaliłam tę kochaną głowę! Jestem szczęśliwa! (slychać wystrzał; głosem cichym z przeżeniam) Boże!!!

SILBERGOLD Na dziedzińcu (podbiega do okna) DRUGI SYN (przy oknie) Samochód. Opona. SILBERGOLD (przy oknie) Kicha nawaliła! Czy to przypadkiem nie przyjechał

Zamorra! DRUGI SYN Rzeczywiście.

SILBERGOLD A ten drugi? DRUGI SYN Azana.

KRÓLOWA (wchodzi z lewej strony; do Alfonsa XIII) Radiostacja czechosłowacka ogłasza twoją abdykację. ALFONS XIII A cóż ich to obchodzi? KRÓLOWA Jaki? ALFONS XIII Bo to jest prywatna sprawa moja i narodu hiszpańskiego.

PIERWSZY SYN (do Królowej) Zaraz wyjeżdżamy. KRÓLOWA (do Sertozy) Podziwiam pani przenikliwość. SERTOZA (z niskim ukłonem) Najjaśniejsza Pani obdarza mnie pochwałą, której nie rozumiem.

KRÓLOWA Przeniknęła pani tłum rewolucyjny i wojska królewskie i mury pałacu. PIERWSZY SYN (cichy) Mamo, jesteś królową.

KRÓLOWA Dziękujemy pani za jej uczucia dla nas. A może pani tutaj nocowała? OFICER (wchodzi głębia) Pan Zamorra i pan Azana.

ZAMORRA (z przyjaznym uśmiechem) Najjaśniejszy Panie... bardzo mi przykro. AZANA (staje obok Zamorrry).

ALFONS XIII (po krótkiej chwili z dobrą miną) Mimo, mimo wszystko nie przypuszczałem, panie Zamorra, że do tego dojdzie. Zwłaszcza, tak na głę. ZAMORRA Nagłość leży w naturze każdego przewrotu. ALFONS

XIII (wyciąga rękę do Zamorrry) Był pan lojalnym przeciwnikiem.

ZAMORRA (ściska dłoń królowej) Mogę to samo powiedzieć o Waszej Królewskiej Mości. z tym jeszcze uzupełnieniem, że w swojej długotrwałej przewadze nad rewolucją Wasza Królewska Mość nie przestała nigdy dla rewolucjonistów być wspaniałomyślną. Toteż, wprowadzając nowy porządek rzeczy w Hiszpanii, rewolucja nie dopuści, aby Alfonsowi XIII spadł bodaj jeden włos z jego monarszej głowy. Na dole czeka samochód, na dworcu specjalny pociąg, który odwiezie króla i jego rodzinę do granicy.

KRÓLOWA Ależ ja nie jestem... nie jestem przygotowana.

ZAMORRA (przez pół do Królowej, przez pół do Oficera) Bagażami zajmie się pan Kapitan. AZANA (kurtuazyjnie) Lepiej nie zwlekać, Najjaśniejsza Pani. Nawet bez bagażu. ZAMORRA Tak. Nie tracimy czasu. (skinął na lokaja) Będzie Waszej Królewskiej Mości towarzyszył do pociągu.

(Lokaj podaje Alfonsowi palto, kapelusz i laskę).

KRÓLOWA (której pomaga się ubrać Azana, wzięwszy od drugiego lokaja płaszcz królowej) Jestem oszołomiona.

ZAMORRA (do Oficera, rozmawia

jącego z lokajem na progu) Co tam OFICER Korespondenci pism zagranicznych. ZAMORRA Do mnie, czy do króla Oficer (wykonuje niepewny gest).

ZAMORRA (nagle postanawia) Niech jada na dworzec. (wyjmuje z kieszeni papier, kładzie na stole, podaje Alfonsowi, prosi o przebaczenie i szepcze... Zrzeczenie się tronu.

ALFONS XIII (włożył kapelusz na głowę, czyta) Pięknie. (nachylił się żeby podpisać, ale... nie podpisuje) Do Zamorrry (Myślę, że dobrze służę krajowi. Nie mam sobie nic do wyrzucenia. (sekunda namysłu i zadowolony podpisuje) Obecnie bardziej się czuję Hiszpanem, niż kiedykolwiek w życiu. AZANA Brawo!

PIERWSZY SYN (zaglądając w papier, który trzyma Alfons) Czy tu jest i o mnie? ALFONS XIII (spostępuje, że zrobił błąd) Och! zrobiłem błąd! ZAMORRA Głupstwo. (chowa papier) ALFONS XIII (do Silbergolda) Przepraszam pana. SILBERGOLD Nic nie szkodzi. ZAMORRA Kto to jest? SILBERGOLD (z ukłonem) „Frankfurter Nachrichten”

ALFONS XIII (do Pierwszego Syna) Podaj ramię królowej.

ZAMORRA (do Azany) i na przód. AZANA (wychodzi głębia)

PIERWSZY SYN (do Królowej, włożywszy kapelusz na głowę) W

Sprawy kobiece

Piękna skóra
jest dowodem zdrowia

Lato jest okresem korzystania z kąpieli słonecznych i powietrznych, a tem samem odsłaniania rąk, nóg, ramion, szyi i pleców co zmusza jedno stki bardziej kulturalne do zwrócenia specjalnej uwagi na estetyczny wygląd skóry całego ciała.

Skóra ludzka źle pielęgnowana jest doskonałym podłożem do rozwoju różnych grzybków zaraźliwych i szpecących.

Istnieje wiele odmian tego niemilego cierpienia — niektóre z nich bardzo przykre, wywołują duże zmiany w organizmie ludzkim. Pewna odmiana chorób grzybkowych, występująca na skórze głowy powoduje wypadanie włosów, całkowite lub częściowe.

Ramy powyższego artykułu nie pozwalają na szerokie ujęcie różnych rodzajów grzybków skórnych, ograniczyć się wobec tego należy tylko do omówienia najbardziej rozpowszechnionych i to złejszego typu.

Jak wygląda skóra zarażona grzybkiem?

Niejednokrotnie spostrzec można, na przykład na plaży, u kobiet czy mężczyzn, brązowe plamki, skupiające się na klatce piersiowej lub w okolicy obojczyka (częściej u mężczyzn). Są to właśnie grzybki, pasożytnicze na skórze, występujące w skupieniu i dostrzegalne nawet gołym okiem.

Cierpienie to częściej występuje u mężczyzn, gdyż ogół panów nawet w czasie upalnych dni letnich bardzo niechętnie nosi koszule otwarte przy szyi, bądź siatkowe. Z uporem god

nym lepszej sprawy zapieci pod szyję z obowiązkowym krawatem i szczer nie przylegającym kołnierzykiem, nie chcą udostępnić skórze chociażby odrobiny słońca i nasłonecznionego powietrza.

To właśnie przyczynia się do kulturowania choroby. Brak dostępu słońca i wilgoci spowodowana wydzieleniem ze skóry potem, świetnie sprzyja jej rozwojowi grzybka. W stosunkowo niedługim czasie z maleńkich, okrągłych, podobnych do piegów, brązowych plamek powstają zlewające się plamy zajmujące coraz większe przestrzenie skóry. Są to skupiska grzybków wyhodowanych w cieple i wilgoci.

Pozbycie się tej dolegliwości nie jest trudne, mimo że może ona powrócić w przyszłości skutkiem nieodpowiedniego postępowania. Walka z chorobą jest o tyle łatwa, że grzybki są niezaraźliwe i pojawiają się tylko u niektórych osób, jakgdyby wybiera

jąc sobie odpowiedni rodzaj skóry.

Samó leczenie polega na nasłonecznianiu słońcem miejsc dotkniętych grzybkiem, na przebywaniu jak najwięcej na wolnym powietrzu, noszeniu przewiewnego ubrania, kąpaniu się w rzeczce lub wannie. Kąpiel w wannie jest o tyle korzystniejsza, że do wody można dodać odpowiednie sole aromatyczne t. zw. Sole Kwiatowe.

Grzybek umiejscawia się na nasłonecznionej skórze, to jest części skóry łatwo lub szczącej się, co w dużym stopniu przyspiesza pozbycie się go.

Najprostszym mechanicznym sposobem usunięcia grzybka jest szczotkowanie całego ciała ciepłą wodą i mydłem. Dobrze wyniki daje również nacieranie skóry spirytusem mydlanym, który pozostawia się przez kilka minut, a następnie zmywa szczotką zanurzoną w dobrze ciepłej wodzie. Wypróbowanym środkiem jest nacieranie skóry 2 proc. spirytusem salicylowym, połączonym z rezorcyną.

Aczkolwiek tego rodzaju choroby grzybkowe nie powodują żadnych szkodliwych dla zdrowia następstw, należy je zwalczać z punktu widzenia estetycznego wyglądu skóry, zwłaszcza w okresie letnich wyjazdów, sportów i plażowania.

W wypadkach bardziej uporczywych znakomite wyniki dają zabiegi światłolecznicze. Podstawową i nie zawodną jednak bronią przy zwalczaniu chorób grzybkowych jest czystość słońce, woda i mydło.

DR. JULIA ŚWITALSKA.

FELIETONIK.

Mój typ

Nie wiadomo jak sobie radzić z tym typem. Potakuje ilekroć powiem głupstwo i potakuje ilekroć zawierzę mu prawdę tak głęboką że aż w niej dna nie widać.

Żądam czegoś od typu. Obiecuje, że owszem. A obietnic nie realizuje.

Słowem, jest to starsza kobieta, ów typ.

Że otyła — trudno. Otyli też muszą żyć. Że moją sąsiadką, trudno, nawet Adamowi Bóg dał towarzyszkę, żeby poznać co to znaczy towarzystwo. Że pyskata trudno, język też ma swe prawa jak całe ciało ludzkie.

Umawiam się z nią na dziesiątą przychodzi o dwunastą i przymilnie mówi, że nie dała na siebie długo czekać. Mówię więc jej: „jesteś świnia Potakuje.

Opowiada nie stworzone rzeczy o swej przyjaciółce. Ach te kobiety wdycha po wypowiedzeniu najokrutniejszej plotki.

„Ale ty nie jesteś taka — powie dam czując że plotę głupstwa — ty jesteś inna.

„Oczywiście“ — potakuje.

Leży do południa w łóżku. Tłumać: „I to, przecież zgniesz kiedyś z tego leżenia“.

Tak — mówi rzeczywiście, nie po winnam tak długo sypiać.

Zjada kilogramy mięsa, owoców, sera, Tyje. Pulchnieje.

„Puchu marny — proszę — prze stań tak się odżywiać. Skończysz z przejedzenia“.

„Ach, tak — potakuje — powin nam znacznie mniej jeść“.

A wczoraj wpadł mi w ręce jej pamiętnik. Co za babsztyl. Posłuchajcie co pisze:

„On jest okropny. W ogóle nie wiem co z nim zrobić. Jak sobie radzić z tym typem. Gdy żądam od niego sukienki lub bucików — obiecuje, lecz nie realizuje obietnic. Gdy gadam ostatnie bzdurstwa o mej przyjaciółce, zawsze potakuje, jakby był idiotą. Umawia się na obiad na godzinę pierwszą przychodzi o trzeciej a gdy mu wczoraj wspomniałam o wyjeździe do Worochty powiedział, że jestem świnia. Nie, dłużej z nim nie wytrzymam“.

Straszny babsztyl, nie sądzicie?

Ach, gdyby nie była moją sąsiadką z drugiego pokoju, gdyby ten typ nie był poprostu moją żoną — ośmieliłbym się powiedzieć, że jest to nawet inteligentny typ. Ale tak. Nawet tego nie mogę powiedzieć. Potworne są niektóre kobiety, zwłaszcza te, które są naszymi żonami.

Pracownia artystyczno-rzeźbiarska

„WIKTORIA”

DĄBROWA GÓRNICZA ul. Król. Jadwigi 49 tel 68436

POLECA:

Rzeźby, pomniki, grobowce ołtarze i t.p. oraz betony WIBROWANE, jak: słupy, ogrodzenia żelbetowe płyty chodnikowe rury kanalizacyjne, cembrowiny studziennia, schody mozaikowe i t. p.

Solidne wykonanie! — Dogodne warunki płatności!

Londynie akurat trafimy do wyścigi ALFONS idzie za Azanę. Król

na z Pierwszym Synem wychodzi za Alfonsa XIII. Drugi Syn usuwa się, robiąc miejsce dla Zamorry. ZAMORRA (kurtuazyjnie) Niech książę będzie łaskaw.

DRUGI SYN (postąpił krok za trzymał się, poufnie do Zamorry) Jak pan myśli... za ile miesięcy? (znaczy: wracamy) ZAMORRA Na razie nie myślimy o tym DRUGI SYN (wychodzi) SERTOZA (do Zamorry) Wuj! ZAMORRA Co? SERTOZA Mogę razem?... ZAMORRA Możesz (patrzy na nią chwilę, grozi jej palcem) SERTOZA Jesteś najlepszym dyktatorem na świecie! (obejmuje Zamorę za szyję).

Zamorra i Sertoza pospiesznie wychodzą. Silbergold wychodzi za nimi notując, jeszcze po drodze zerknął przez okno. Rozlega się warkot motoru samochodowego. Potem nagłe milknięcie wszelki hałas. Peron kolejowy; pociąg. Po prawej stronie koron żołnierzy, za nimi tłum. Z lewej strony wchodzi Zamorra, za nim Alfons XII i Królowa, królewicze. Azana, Officer, Sertoza, lokaje z wali zami.

Królewska rodzina zajmuje miejsce w pociągu. Słychać okrzyki na cześć republiki. Na dworzec wpada tłum dziennikarzy, królowa b. król Alfons XIII udziela wywiadu. Następ

nie przemawia do zegnających go dygnitarzy republiki:

Obywatele! Z przyjemnością słyszę, że się tak kategorycznie wypowiadacie za pokojem. Nie ma nic ważniejszego na świecie, niż pokój. Pokój obywateli, pokój! Nikt mi spośród was nie odmówi miana pierwszego pa cyfisty w Hiszpanii, bo mnie znacie. Utrzymałem pokój w czasie wojny europejskiej. Hiszpania nie wojowała! (okrzyki uznania). I teraz, obywateli, poznawszy waszą wolę, zmieniam bo żywa bo jesteście ludem żywym, nie manekinami, rozkazałem wojsku złożyć broń, nie wywołałem wojny do mowej i odjeżdżam z Hiszpanii w imię pokoju. Pokój! (okrzyki). I w imię pokoju powrócę, gdy mnie znów zapragniecie mieć w Hiszpanii! Mój przyjaciel, Zamorra, będzie z pewnością walczył umiejętnie o pokój na gruncie Ligi Narodów w Genewie i jestem przekonany, że gdyby Genewa rozporządzała odpowiednią siłą zbrojną, powszechnie rozbrojenie byłoby już sprawą dokonaną. I zniknęłoby z oblicza ziemi bezrobocie, to dziecko wojny europejskiej, największa moja troska. Zamorra, Azana, Unamuno po dejmą po mnie trudny wysiłek usuwania tej kleski. Oby im się to powiodło! Każdy kraj walczy z głodem i niedzą inaczej. Upaństwowiony socjalizm rosyjski oświadczył przez usta komisarza Bucharina że w Bolszewii

głód będzie się zmniejszał w miarę wymierania ludzi. Nie jest to, moim zdaniem, najlepszy sposób zwalczania kłuski głodu. We Włoszech bezroboczych wprzęgnięto do pracy, na tej słusznej zasadzie, że wstyd nie pracować. We Francji ośmiela się ukryty egoistycznie kapitał do wyjścia z kaset bankowych na teren opuszczonych warsztatów przemysłowych przez dewaluację franka. W Hiszpanii... u nas, wprowadza się Rzeczpospolitą: wyjeżdża król, przybywa prezydent. Czy to jest dobry sposób? Może. Niektóre Rzeszpospolite zamierzają dla zażegnania bezrobocia wprowadzenie monarchii: Austria, Węgry. Bo bezrobocie jest wszędzie, panowie, w monarchiach i republikach. Jak socjalizm. W monarchistycznej Anglii rządzi pan Mac Donald, socjalista, za co ma zostać hrabią. W monarchistycznej Italii rządzi socjalista, Mussolini, teść hrabiego Ciano. Wobec monarchy powiem: równość jest możliwa tylko wszyscy obywatele są równi. Więcej w promieniach tronu! Niech żyje równość, obywatele! Niech żyje Rzeczpospolita hiszpańska, bo hiszpańska. ZAMORRA Niech żyje Wasza Królew ska Mość. (okrzyki: Niech żyje król). Słychać świst lokomotywy. Pociąg rusza.